

บทที่ 4

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)

ส่วนที่ 1 แนวคิดและความเข้าใจเกี่ยวกับ “การเมือง”

ความน่าสนใจของหลวงตามหาบัว

พ.ศ. 2540 เป็นปีที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ที่เรียกว่าพองสบู่แตก อันเนื่องจากการขาดวินัย ในการใช้จ่ายเงินของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำให้ทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงอย่างมาก เป็น ผลจากการใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศเพื่อซื้อสินค้าและบริการ

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) เป็นพระสงฆ์ที่ให้ความสำคัญ กับเงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่ลดลง และได้ดำริที่หาทางช่วยเหลือประเทศชาติ จึงคิดที่จะ ระดมเงินทุนด้วยการใช้ประเพณีการทอดผ้าป่า เป็นเครื่องมือในการเรียกระดมเงินบริจาค ด้วยการ ตั้งกองผ้าป่าเริ่มแรกจำนวน 84,000 กอง เริ่มโครงการที่เรียกว่า “โครงการผ้าป่าช่วยชาติ” เมื่อ 12 เมษายน 2541 มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (“หลวงตามหาบัว,” Online, 2550)

1. เพื่อมุ่งเน้นสร้างทางด้านจิตใจ ปลุกจิตสำนึก ให้คนไทยเกิดความรักชาติ หวงแหน ปกป้องแผ่นดิน ทรัพยากรของชาติ ขจัดความลุ่มหลง ฟุ้งเฟ้อ มีหลักใจ มีคุณธรรม มีศีลธรรมใน การดำรงชีวิตที่ถูกต้องตั้งงามเข้มแข็งอดทนและมีส่วนร่วมในการกอบกู้วิกฤติเศรษฐกิจได้

2. เพื่อมุ่งเน้นทางด้านวัตถุในการรับบริจาค ข้าวของเงินทอง โดยรับบริจาคทองคำ เงินดอลลาร์ เงินตราสกุลต่าง ๆ และเงินบาท นำเข้าทอพระคลังหลวง เพื่อเป็นหลักประกันของ ประเทศชาติ

3. เพื่อกอบกู้สถานการณ์ภาพของประเทศไทย ที่ประสบภาวะวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำใน ปัจจุบันให้ผ่านพ้นไปด้วยดี

และท่านคาดหวังไว้ 3 ประการ เช่นกันว่า

1. นำทองคำ เงินดอลลาร์ และเงินสกุลต่าง ๆ เข้าทอพระคลังหลวง หรือปัจจุบันเรียก บัญชีฝ่ายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นเงินทุนสำรอง เพื่อเป็นศักดิ์ศรี และหลักประกัน ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ

2. ประชาชนชาวไทยจะมีจิตสำนึก เกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หวงแหน ปกป้อง แผ่นดินไทย ทรัพยากรของชาติเพื่อกอบกู้ดำรงเอกราชสืบไป

3. ประชาชนชาวไทยจะได้มีความภาคภูมิใจ ในการมีส่วนร่วมกอบกู้สถานภาพของประเทศไทยที่ประสบภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและสังคมตกต่ำ ในปัจจุบันให้ผ่านพ้นไปได้ดี

ในที่สุดเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2547 โครงการผ้าป่าช่วยชาติ ได้สรุปยอดการรับบริจาคเป็นทองคำ จำนวน 11,037.50 กิโลกรัม และเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ จำนวน 10,803,600 (รวมดอกเบี้ย)

ที่น่าสนใจก็คือ ก่อนหน้านั้นพระธรรมวิสุทธิมงคล ที่รู้จักกันนามหลวงตามหาบัว เป็นพระป่าที่มีผู้คนให้ความเชื่อถือศรัทธาในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือและยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้างเท่าใดนัก แต่หลังจากที่ท่านดำริเรื่องการช่วยชาติ ทำให้ผู้คนเกิดความศรัทธามากขึ้น เนื่องจากผู้คนเริ่มมีความสำนึกในหน้าที่และความห่วงใยบ้านเมือง เป็นผลจากการที่ท่านเป็นผู้ปลุกกระแสความรักชาติด้วยการเทศน์ทุกวัน ชักจูงให้ผู้คนหันมาช่วยกันบริจาค นับว่าท่านเป็นผู้สร้างปรากฏการณ์ที่สวนกระแสความเป็นจริง ในขณะที่การเงินฝืดเคืองแต่ผู้คนกลับบริจาคกันอย่างมากมาย และผู้คนที่บริจาคก็มาจากทุกระดับชั้นทางเศรษฐกิจสังคม และจากคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ

ประวัติและคุณลักษณะเฉพาะ

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) เดิมชื่อ บัว โลหิตดี เป็นชาวจังหวัดอุดรธานี เกิดเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2456 ในครอบครัวเกษตรกร ฐานะพอมีอันจะกิน มีพี่น้องรวม 16 คน มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เมื่อท่านอายุครบ 20 ปี จึงบวชตามประเพณี เพื่อตอบแทนพระคุณบิดา มารดา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2477 ณ วัดโยธานิมิต จังหวัดอุดรธานี โดยมีพระธรรมเจดีย์ (จุม พันธุโล) วัดโพธิสมภรณ์ เป็นพระอุปัชฌาย์ หลังจากได้นักธรรมเอกและเปรียญ 3 ประโยค ท่านได้จาริกไปในที่ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาธรรม และได้พบกับพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ณ วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นพระอาจารย์องค์สำคัญที่สุดในชีวิตของท่าน

หลวงตามหาบัว มีอายุ 88 ปี อายุพรรษา 68 (เมื่อ พ.ศ. 2544) มีสุขภาพแข็งแรง มีบุคลิกภาพเป็นคนจริงใจ เปิดเผย รู้สึกอย่างไรก็แสดงออกอย่างนั้น มีอารมณ์ขัน โกรธง่ายหายเร็ว ถือวัตรปฏิบัติที่เคร่งครัดตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เน้น ศีล สมาธิ ปัญญา หรือเรียกว่า ไตรสิกขา จึงทำให้ท่านสามารถดำรงอยู่ในสมณเพศได้ยาวนาน ด้วยสุขภาพกายที่แข็งแรงและสุขภาพใจที่เข้มแข็งและได้รับการเคารพนับถือจากพุทธศาสนิกชนจำนวนมาก

ท่านได้ทำหน้าที่ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยการอบรมธรรมแก่ทั้งพระสงฆ์และฆราวาส อีกทั้งให้การสงเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ทั้งที่เป็นองค์กร หน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน โรงพยาบาล ที่ขาดแคลนงบประมาณจากทางราชการ ผู้ด้อยโอกาส แม้กระทั่งสัตว์ที่อดอยากและพิการ มาโดยตลอด นับได้ว่าท่านเป็นพระปาสายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต รูปหนึ่งที่ยังคงทำหน้าที่ในการอบรมเผยแผ่พระพุทธศาสนาและสงเคราะห์ช่วยเหลือสังคมจนถึงปัจจุบัน สำหรับความเป็นนักสื่อสารของหลวงตามหาบัว พิจารณาจากแนวคิดของ สมควร กวียะ (2546, น. 56) พบว่าทุกคนที่เกิดมาเป็นผู้สื่อสารโดยกำเนิด เรียกว่า มนุษย์ผู้สื่อสาร (Homo Communicatus) ได้แก่ พ่อแม่ คือ นักสื่อสารในบ้าน เพื่อการสั่งสอนอบรมลูก ครู อาจารย์ คือ นักสื่อสารเพื่อการสอนในสถาบันการศึกษา นักการเมือง คือ นักสื่อสารที่ต้องสื่อสารเพื่อการดำเนินงานทางการเมือง และโฆษณาประชาสัมพันธ์อุดมการณ์และนโยบายทางการเมือง

สำหรับหลวงตามหาบัว ก็เป็นพระนักสื่อสารท่านหนึ่ง ที่มีประวัติการสื่อสารทางการเมืองมาเป็นเวลากว่า 40 ปี มีวิสัยทัศน์ เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยี ไม่ยึดติดกับสิ่งเก่า ๆ เห็นได้จากการที่ท่านเกิดก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยถึง 19 ปี แต่ก็รู้จักการใช้เครื่องมือสื่อสารอย่างเหมาะสม นอกเหนือจากพระสงฆ์รูปอื่น ๆ อาทิ พระราชวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ บริสุทฺโธ) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พระราชสุทธินิพนธ์มงคล (จรัญ สฐิตธมฺโม) ศาสตราจารย์พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) พระศรีปริยัติโมลี (สมชัย กุสลจิตฺโต) พระครูอาหารประชานาถ (หลวงพ่ออลงกต) ฯลฯ

การกำหนดบทบาทและภารกิจ

หลวงตามหาบัว ได้กล่าวถึงบทบาทของท่านในการเทศน์หลายครั้ง ทำให้เห็นว่าท่านได้วางตำแหน่ง (positioning) บทบาทของท่านไว้อย่างชัดเจนมาโดยตลอดไว้ 3 บทบาท คือ

1. บทบาทในฐานะพระป่า มีหน้าที่อบรมธรรม สั่งสอน ชี้แนะ แก่พุทธศาสนิกชนชนทุกชั้น ปรากฏในเทศน์เมื่อ 22 เม.ย. 2544 / 13 ม.ค. และ 9 มิ.ย. 2546 / 10 ธ.ค. 2547 / 13 มี.ค. 2548 เป็นต้น

2. บทบาทในฐานะผู้นำศาสนา (religious leader) มีหน้าที่เป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ในการให้ข้อมูลข่าวสารบ้านเมือง แสดงความคิดเห็นในลักษณะผู้นำความคิด (opinion leader) แก่ พุทธศาสนิกชน ประชาชนและนักการเมือง ปรากฏในเทศน์เมื่อวันที่ 28 ม.ค. 31 พ.ค. 27 ก.ค.

29 ก.ค. 23 พ.ย. 2544 / วันที่ 8 เม.ย 2545 / วันที่ 15 ก.พ. 2546 / วันที่ 25 พ.ค. 14 ก.ย. 2547 / วันที่ 5 มี.ค. 12 ต.ค. 26 พ.ย. 2548 เป็นต้น

3. บทบาทในฐานะคนไทยคนหนึ่ง ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแลประเทศชาติ จึงมีสิทธิและหน้าที่ในการปกป้องพิทักษ์บ้านเมืองไปในทิศทางที่ควรจะเป็น ปรากฏในเทศน์ วันที่ 24 ม.ค. 11 ก.พ. และ 27 ก.ย. 2544 / เมื่อวันที่ 15 เม.ย. 2545 / เมื่อวันที่ 31 พ.ค. 2546 เป็นต้น

พระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาที่หลวงตามหาบัว นำมาเทศนาอบรมสั่งสอนญาติโยมเป็นกิจวัตรทุกวัน เพื่อให้ผู้ฟังนำไปประพฤติปฏิบัติ ครอบคลุมเนื้อหาหลัก 4 ประการ ได้แก่

1. การสอนให้รู้จักรักษาศีล ทำสมาธิ เพื่อให้เกิดปัญญา ที่เรียกว่าไตรสิกขา
2. การสอนให้รู้จักกรรมดี กรรมชั่ว (การทำความดี การทำความชั่ว)
3. การสอนให้รู้จักภาวนาเป็นประจำ เพื่อทำใจให้สงบ โดยใช้บทสวดมนต์ พุทโธ ธัมโม

สังโฆ

4. การสอนให้รู้จักกำหนดลมหายใจ (อานาปานสติ) เพื่อมิให้ไปคิดอย่างอื่น

นอกจากนั้นท่านยังเทศน์ธรรมคำสอนอื่น ๆ ขององค์พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งคราว แต่การชี้แนะให้ญาติโยม พุทธศาสนิกชนนำไปปฏิบัติได้เป็นกิจวัตร ก็คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ท่านเทศน์ให้รักษาศีล 5 นอกจากรักษาศีล 5 สม่่าเสมอแล้ว คือการให้ทำสมาธิให้จิตสงบ เพื่อให้เกิดปัญญา เข้าใจแจ่มแจ้ง แก้ปัญหาได้ และให้ระลึกเสมอว่า กิเลส กรรมดี กรรมชั่ว ที่มนุษย์ก่อขึ้น ล้วนแล้วเกิดขึ้นที่ใจ ไม่ได้เกิดจากภายนอก ตนเองเป็นผู้คิด ผู้ทำขึ้นมาเอง มีหรือไม่มีอยู่ที่ใจของตนเอง จะคิดดี คิดชั่ว ไม่อยู่กับคนอื่น สิ่งอื่น ล้วนแล้วมาจากใจตนเองทั้งสิ้น ใจตนเป็นนายที่จะทำให้เกิด หรือไม่เกิดขึ้น ไม่มีใครมาทำให้เกิดได้เลย นอกจากใจของตนเอง สำหรับการภาวนานั้น ท่านเทศน์ให้ญาติโยม พุทธศาสนิกชน รู้จักการภาวนาด้วยการสวดมนต์เป็นประจำ ใช้บทสวดง่าย ๆ ทำให้ได้ทุกวัน ก็เป็นการศึกษาเพื่อทำใจให้สงบ เรียกว่า ใช้บทสวดมนต์กำกับใจ เพียงแต่ภาวนาว่า “พุทโธ ธัมโม สังโฆ” ก็พอใช้ได้แล้ว ส่วนการกำหนดอานาปานสติ (กำหนดลมหายใจ) หลวงตามหาบัวเทศน์ว่าการกำหนดลมหายใจหมายถึงการให้รู้ว่า ขณะนี้ตนกำลังหายใจเข้า ขณะนี้ตนกำลังหายใจออก ให้รู้สึกตัวตลอดเป็นการทำให้จิตมารวมอยู่ที่เดียว เป็นการฝึกสมาธิที่ดีมาก

ในด้านการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของท่านเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย มีทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ฯลฯ พร้อมทั้งเสนอแนะทางแก้ไข มีลักษณะรูปแบบบอกเล่าเรื่อง และแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน หลวงตามหาบัว แสดงความเห็นผ่านการเทศน์ในเชิงเสนอแนะ ชมเชย ขอร้อง ห้ามปราม ชี้นำ ตัดพ้อ ต่อว่า ตำหนิ กระทบกระเทียบเปรียบเปรย ทำทนาย บางครั้งก็คัดค้าน อย่างตรงไปตรงมาผสม

อารมณ์ความรู้สึกของท่านด้วย นอกจากการบอกเล่าเรื่องราวแล้ว การเทศน์ของท่านยังอยู่ในรูปแบบการอบรมให้ความรู้ การสนทนา การให้สัมภาษณ์ ในโอกาสต่าง ๆ (ท่านจะเทศน์เป็นประจำทุกวัน ช่วงเช้าเวลาประมาณ 08.00-09.00 น. ช่วงบ่ายเวลาประมาณ 13.00-16.00 น ช่วงค่ำเวลาประมาณ 19.00-20.00 น.)

แนวคิดและความเข้าใจเรื่อง “การเมือง”

จากการที่หลวงตามหาบัว ได้วางตำแหน่งบทบาทของท่านในฐานะพระป่า มีหน้าที่อบรมธรรม สั่งสอน ชี้แนะ แก่พุทธศาสนิกชน ชนทุกชั้น ในฐานะผู้นำศาสนา มีหน้าที่เป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ในการให้ข้อมูลข่าวสารบ้านเมือง แสดงความคิดเห็นในลักษณะผู้นำความคิดแก่ประชาชน พุทธศาสนิกชน และนักการเมือง และในฐานะคนไทยคนหนึ่ง ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือดูแลประเทศชาติ จึงมีสิทธิและหน้าที่ในการปกป้องพิทักษ์บ้านเมืองไปในทิศทางที่ควรจะเป็น ซึ่งนำไปสู่ภารกิจที่ท่าน ประพฤติปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ท่านได้เอ่ยถึง “การเมือง” สอดแทรกอยู่ในการเทศน์ หลายครั้ง อาทิ

1. ในการเทศน์เรื่อง เอาพุทธศาสนาเป็นแกนนำแล้วไม่จม เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี
2. ในการเทศน์เรื่อง นายกฯ คนนี้ไม่ธรรมดา เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี
3. ในการเทศน์เรื่อง นายกฯ คนดี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี
4. ในการเทศน์เรื่อง ประชาชนต้องเป็นใหญ่ตลอดเวลา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

การเทศน์ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544 ความว่า

...การเมืองอะไรว่าชิ การเมืองมันมีเกียรติมาจากไหนว่าชิ เห็นแต่เปรตแต่ผีจะมางาบค้ำหลังหลวงของเราเราก็ฟาดปากไล่ชิ เห็นไหมต่อยกัน อย่างนั้นนะ เอาจริงนี้ไม่ได้เหมือนใคร หาเรื่องใส่อย่างนั้นแล้ว อันเป็นมงคลมันไม่ว่า มันหาเรื่องโจมตีเพราะฉะนั้นจึงว่าความชั่วคนชั่วจะหาความดีมาพุดมาประสานไม่มี มีแต่มาทำลาย ๆ จึงเรียกว่าความชั่วคนชั่ว มันเป็นอย่างนั้น เอาอย่าไปสนใจ ให้รีบหาอุบายวิธีแก้ไขสิ่งเหล่านี้ ออก บัดออก อย่าให้มาสกปรกในชาติไทยของเรา ให้

พร้อมหน้าพร้อมตากัน มีความพร้อมเพียงสามัคคี ผนึกกำลังกันให้แน่นหนามั่นคง
 นะ เอาศาสนาเป็นแกนนำไม่จม ถ้าเอาศาสนาพุทธเราเป็นแกนนำแล้วไม่จม
 การเทศน์ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2544 ความว่า

...หลวงตาบัวเกิดมายังไม่เคยเห็นว่าการบ้านการเมืองเป็นยังไง มันถึงได้ยกเกียรติ
 เอานักหนา การเมืองมันมีเกียรติมาจากที่ไหนเอานักหนา ถึงได้มายกมาเหยียบย่ำ
 ทำลายคนทั้งชาติซึ่งเขามีเจตนาดีบำรุงรักษาชาติไทย พลิกกำลังวังชาภาชี้อากรเข้า
 ไปสู้แล้ว การเมืองมันไปไหน มันเอาไปกินไปกลืนที่ไหน นั่นหรือการเมือง หลวงตา
 ไปกินไปกลืนใครที่ไหนถึงจะว่าหลวงตาไปยุ่งการเมืองวะ

การเทศน์ เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 ความว่า

...ถ้าเป็นการบ้านการเมืองก็ยกขึ้นชื อะไรไม่ดี ๆ สมเป็นผู้ฉลาดที่เขายกฐานะให้
 ว่าเล่นการเมือง การเมืองมันคืออะไร พิจารณากันชื ไม่ใช่การกินการกลืนนี้การเมือง
 การเมืองต้องอุ้มชูชาติไทยของเราขึ้นมันถึงถูก เรียกว่าการเมือง นี่หลวงตาบัวมา
 เล่นนี้ก็เพื่ออุ้มชูขึ้น แล้วมันจะเล่นการบ้านการเมืองที่ไหน มันขัดกันที่ตรงไหนกับ
 การบ้านการเมืองที่อุ้มชูชาติไทยด้วยความชอบธรรม กับการที่เรานำพี่น้องทั้งหลาย
 ช่วยประเทศไทยของเราเวลานี้ ก็ไม่มีอะไรขัดกัน นอกจากปากสกปรก มันหาเรื่อง
 หาราว หากินหากลืนไปแล้วก็ไม่พอปากพอท้อง มันเป็นเปรตอาหารไม่พอ ไปหา
 ใจมตีคนนั้นใจมตีคนนี้ คนไหนดีนั้นแหละมันไปหาใจมตี ถ้าคนชั่วเหมือนมัน
 มันอยากยกมาทั้งโคตรให้มาชู้ด้วยกันหมด มันจะได้สนุกกินบ้านกินเมืองต่อไป

การเทศน์ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2548 ความว่า

...เราจึงไม่เป็นกรณีพิพาทต่อผู้ใด หรือเข้าไปเล่นการบ้านการเมือง เราไม่มีที่เข้า
 ไปเล่นการบ้านการเมืองอย่างปากสกปรกมันพูดนะ ปากเราสะอาดจากธรรมที่
 สะอาด ออกมาเป็นธรรมล้วน ๆ เราไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการบ้านการเมือง เราเอา
 ธรรมซึ่งเป็นธรรมชาติที่สะอาดมาชะล้างของสกปรกที่ว่าการเล่นการเมืองต่างหาก
 นะ เราไม่ได้ไปเล่นกับการบ้านการเมือง เราเอาน้ำที่สะอาดมาชะล้างความสกปรก
 ของบ้านของเมืองที่ว่าการเล่นการเมือง เราทำอย่างนั้นต่างหาก ใครคิดว่าเราไป
 เล่นการบ้านการเมืองจึงผิดทั้งเพ เพราะเราไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในหัวใจของเรา เรา
 พอทุกอย่างแล้ว ความได้ความเสีย ได้เปรียบเสียเปรียบ ไม่มี ความแพ้ความชนะ
 ไม่มีในเรา ไม่มีในธรรมของเราที่แสดงออก เพราะฉะนั้นการแสดงออกจะเด็ดเด็ดร้อน
 ขนาดไหนก็เป็นธรรมล้วน ๆ จะนิมนวลอ่อนหวานประการใดก็เป็นธรรมด้วยกัน ตาม
 ประเภทของธรรมไปเรื่อย ๆ

สรุป แนวคิดเรื่องการเมือง หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน มีแนวความคิดว่า การเมืองไม่ควรเกี่ยวข้องกับการเมืองไม่สามัคคีกัน การคิดร้ายทำลายกัน การโจมตีกัน การคดโกง ความขัดแย้ง ความไม่ซื่อสัตย์ หลวงตามหาบัว เข้าใจว่า การเมืองเป็นเรื่องของการช่วยเหลือชาติบ้านเมือง ให้พ้นจากความเสียหาย (อุ้มชาติ)

ส่วนที่ 2 กระบวนการสื่อสารของหลวงตามหาบัว

บทบาทของหลวงตามหาบัวในฐานะสื่อบุคคล

บทบาทของหลวงตามหาบัวในฐานะสื่อบุคคล มีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้ภารกิจของท่านบรรลุเป้าหมายได้โดยไม่ยาก เพราะท่านเป็นเสมือนต้นแบบหรือเป้าหมายให้ผู้รับสารสามารถสื่อได้จากความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของหลวงตาที่แสดงออกไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะแนวความคิดและการปฏิบัติที่ต่อเนื่องมากกว่า 40 ปี สู่อุตสาหกรรม และด้วยบทบาทและภารกิจทั้ง 3 ประการของท่าน ภารกิจของท่านได้รับการตอบรับจนกลายเป็นปรากฏการณ์มหัศจรรย์ ผ้าป่าสามานันท์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 จนถึง 2547 และปรากฏการณ์กิจกรรมการเมืองภาคประชาชนที่ต่อเนื่องถึง 5 ปี ความนิยมและศรัทธาในตัวหลวงตามหาบัวสามารถให้คำนิยามเป็นแนวคิดได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ “หลวงตามหานิยม” ที่เดียว

ช่องทางการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสารของหลวงตามหาบัว ก็กระทำเช่นเดียวกับพระสงฆ์ทั่วไป ซึ่งเรียกว่า การเทศน์ หลวงตามหาบัวก็ได้ใช้การเทศน์เป็นช่องทางการส่งต่อ สารต่างๆ อันได้แก่ การอบรมธรรมแก่พระสงฆ์และฆราวาส การพูดคุยสนทนา การแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างในต่างกาลเทศะ อยู่เป็นปกติธรรมดา

Katz & Lazarsfeld (1955 อ้างถึงใน ฐฐันันท์ ประกายสันติสุข, 2547, น. 30) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะมีการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติและการยอมรับที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด ฉะนั้นสื่อบุคคลจึงมีความสำคัญมากกว่าสื่อมวลชนในชั้นสูงใจ ปัจจัยที่ทำให้การสื่อสารผ่านสื่อบุคคลมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลมากกว่าสื่อมวลชน เพราะเหตุว่า

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล สามารถหลีกเลี่ยงการรับฟังหรือสนทนาได้ยากกว่าการรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

2. การสื่อสารแบบเผชิญหน้า ทำให้ผู้ส่งสารสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาการสนทนาได้รวดเร็ว หากเนื้อหานั้นได้รับการต่อต้านจากผู้รับสาร
3. การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างเป็นกันเอง ง่ายต่อการชักจูงให้คล้อยตาม
4. ผู้รับสารส่วนใหญ่จะเชื่อในความคิดเห็นและการตัดสินใจของผู้ที่ตนรู้จักและนับถือมากกว่าผู้ที่ตนไม่รู้จักมาก่อน

แนวความคิดดังกล่าวก็สอดคล้องกับแนวความคิดของ Klapper (1968) ที่ว่าสื่อบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ เป็นสื่อที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและรวมกันทำกิจกรรมได้ดีที่สุด สื่อบุคคลเป็นดัชนีชี้วัดการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและยอมรับเมื่อปฏิบัติมากที่สุด เช่นเดียวกับที่หลงตามหาบัวได้ทำหน้าที่ของสื่อบุคคล ที่จะนำสารไปสู่ผู้รับสารในลักษณะทั้งผู้ส่งสารและผู้กรองสารในเวลาเดียวกัน ทั้งการสื่อสารโดยตรงและเป็นการสื่อสารสองจังหวะ (two step flow) กล่าวคือการคัดเลือกสารก่อนที่จะนำเสนอต่อผู้รับสารต่อไป ในลักษณะของผู้นำความคิด ท่านใช้การเทศน์เป็นช่องทาง (channel) ในการสื่อสารกับผู้รับสาร ซึ่งเป็นพุทธศาสนิกชน ประชาชนทุกชั้นทุกระดับทางเศรษฐกิจสังคม

รูปแบบการสื่อสาร

รูปแบบการสื่อสารของหลงตามหาบัว มีเอกลักษณ์น่าสนใจ ได้แก่

1. เป็นการเทศน์สดโดยไม่มีเตรียมล่วงหน้า เนื้อหาสารที่หลงตามหาบัวเทศน์จะขึ้นอยู่กับเหตุการณ์แต่ละวัน เห็นอะไรหรือท่านอยากจะทำอะไรก็จะนำมาเทศน์เป็นรายวัน ในลักษณะของผู้กรองสาร (gate keeper) ไม่ซ้ำกัน แต่ก็ถือการอบรมธรรมเป็นเรื่องหลัก ขณะที่มีการแผ่ปาช่วยชาติ ก็จะเทศน์เริ่มด้วยจำนวนทองคำและเงินที่ได้รับบริจาคประจำวัน ไม่ได้เทศน์โดยใช้ความจำ เทศน์แล้วเทศน์เลย มีอะไรก็เทศน์ออกมาตรง ๆ เทศน์ทำให้ผู้ชมผู้ฟังอยากติดตามว่าวันนี้ท่านจะพูดเรื่องอะไร ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

“...วันนี้ไปแบบไหนก็ไม่รู้ พอเทศน์จบลงแล้วหายเสียงเลย เราไม่เคยจำได้ เพราะเราไม่เคยเทศน์ด้วยความจำ มีอะไรนี่ออก นี้ออกตรง ๆ เลยอย่างนี้นะ ฟุ้งออกเลย...”

2. เป็นการเทศน์แบบซ้ำเมื่อต้องการย้ำเตือนเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ผู้ฟังจดจำ ในการเทศน์แต่ละครั้ง ท่านจะเทศน์ในเรื่องที่ต้องการเน้นย้ำอย่างน้อยสองครั้ง เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง (หย่อนบัตร) หลงตามหาบัว เทศน์ในหลายกาลเทศะ ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

“...พูดถึงเรื่องการหย่อนบัตร บัตรนี้เรามีสิทธิมีอำนาจเต็มภูมิของเราทุกคน ๆ เต็มตามกฎหมายไม่มีบกพร่องแต่ประการใด เราจึงมีสิทธิมีอำนาจเต็มที่จะหย่อนบัตรลงไป บัตรนี้เป็นดาบสองคมเราก็บอก...”

“...จากบัตรเราแต่ละคน ๆ นั้นแล กลายมาเป็นดาบประหารเราเองเพราะเราหย่อนผิด หย่อนให้มือเพชรฆาต มันก็จับได้ด้ามดาบแล้วก็ฟาดคอเราขาดไปหมด นี่คือการหย่อนบัตรไม่พินิจพิจารณา หย่อนแบบชুষ ๆ แล้วกลับมาสังหารตนเอง”

“...แน่ใจแล้วให้หย่อนลงในผู้หนึ่งให้ได้เป็นผู้นำ หย่อนลงนั้นแล้วเท่ากับดาบนี้เป็นดาบที่คมกล้าสังหารความล้มจมความยุ่งเหยิงวุ่นวายทุกอย่างในประเทศไทยของเราให้ขาดสะบั้นลงไป”

“...นี่เราประกาศมาได้สองสามวันติด ๆ กันนะ อยู่กรุงเทพฯ ออกทางวิทยุประกาศจากนั้นแล้ววันหย่อนบัตรไม่พูดอะไรเลยวันนั้น คนนี้จ้อคอยฟังเรา”

การเทศน์เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

...เราจะพยายามช่วยพี่น้องชาวไทยเต็มกำลังความสามารถ ในทางด้านธรรมด้านศาสนา ปล่อยให้ทางบ้านเมืองเขาช่วยบ้านเมือง เราจึงได้พูดเป็นความคิดของเราไว้เรียบร้อยแล้ว คือเรามีความมุ่งหมายอยากให้เป็นอย่างนั้นในระยะต่อไปนี้ เมื่อได้ผู้นำเป็นที่เรียบร้อยถูกต้องตามชนบประเพณีของเราแล้ว เราก็จะติดต่อกับทางผู้นำบ้านเมือง คือสองฝ่ายนี้จะติดต่อกัน ให้ผู้นี้พิจารณาการบ้านการเมืองทุกอย่าง ๆ อะไร ๆ ที่เคยเหลือเพื่อ ๆ ให้ลดลง ๆ เพื่อความแน่นอนมั่นคงแก่ชาติไทยของเรา

...เราแน่ใจว่าเป็นไปได้ที่เราจะประสานกับทางฝ่ายบ้านเมือง เพราะเราก็เป็นผู้นำฝ่ายหนึ่งทางศาสนา ทางนั้นก็ผู้นำทางชาติบ้านเมือง สมควรแก่กันและกันอย่างยิ่งแล้วที่จะเข้าประสับประสาน เพื่อประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองของเราได้เป็นอย่างดี เราก็จะประสับประสานอย่างนี้

การเทศน์เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

“...ใครจะเป็นรัฐบาลมานี้ ประชาชนแทบเป็นแทบตายเข้าไปหย่อนบัตรให้เป็นรัฐบาลเมื่อทางรัฐบาลหรือข้าราชการผิดตรงไหน ๆ ประชาชนต้องตำหนิได้”

“...ประชาชนเขาเป็นเจ้าของประเทศ เป็นรัฐบาลขึ้นมา เป็นนายกฯ ขึ้นมา ก็เป็นขึ้นจากประชาชน ทำไมประชาชนจะตำหนิเตียนหรือชมเชยไม่ได้ ...ประชาชนต้องเป็นใหญ่อยู่ตลอดเวลา ขอให้พิจารณาทั่วถึงกัน”

3. เป็นการเทศน์สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึก ทั้งอารมณ์โกรธ อารมณ์ขัน โดยเฉพาะเมื่อโกรธก็จะใช้คำหยาบคาย (เอ่ยถึงอวัยวะเพศหญิงและชาย) เปรียบเทียบสิ่งที่ไม่พอใจกับบุตรคุณ (อุจจาระและปัสสาวะ) ถาน (ส้วม) ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2546 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

“...มาขอให้นายยก เราอยู่สัก 4 ปี น้ำมันขोन้อยคนเกินไป มีคนมาเห็นด้วยเราใหม่ นั่นละ หากคนดีต้องหาอย่างนั้นซี เอ้าเพิ่มเข้าอีก ๆ เป็น 16 ปี (แล้วให้หลวงตาอยู่ถึง 120 ปี) อันนี้หลวงตาปรึษากับลมหายใจดูเสียก่อนนะ...”

การเทศน์เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

...นายสนธิที่เขาประกาศนี้ เขาประกาศด้วยความถูกต้องทุกสิ่งทุกอย่าง ประชาชนอนุโมทนาสาธุการทั่วไปหมดเขาไปที่ไหน เพราะเอาความจริงออกมาแสดง ๆ ที่มันปลอมปกคลุมกันไว้ หุ้มห่อกันไว้ด้วยมูตรด้วยคุณ ทางลางก็ด้วยส้วมด้วยถาน มูตรคุณอยู่ด้วยกัน...

4. ใช้สื่อทันสมัยในการเผยแพร่ข่าวสาร ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์

ระบบสังคมและวัฒนธรรมกับกระบวนการสื่อสารทางการเมืองของหลวงตามหาบัว

กระบวนการสื่อสารของหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน มีลักษณะเช่นเดียวกับแนวความคิดของ Berlo ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางสื่อสารและผู้รับสาร จึงจะถือว่าครบถ้วน สามารถสื่อสารได้เข้าใจ แต่ก็ต้องอาศัยความสามารถในการสื่อสาร ทักษะสติความรู้ในเนื้อหาสาระ ระบบสังคม และวัฒนธรรม หากทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสามารถในการสื่อสาร มีทัศนคติในเรื่องที่สื่อตรงกัน มีความรู้จริงในเนื้อหาสาระ อยู่ในระบบสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน จะทำให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างราบรื่นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ McQuail (1983) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “วัฒนธรรม” ว่า หากอะไรก็ตามที่ที่ลักษณะของการแสดงออกโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม มีรูปแบบบางอย่างสม่ำเสมอ และมีมติของการประเมินผล มีพลวัตรและการเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลา (วัฒนธรรมเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลง มีประวัติศาสตร์ (อดีต) และอนาคตที่เป็นไปได้) บางครั้งลักษณะทั่วไปและลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมคือการสื่อสาร เพราะวัฒนธรรมไม่สามารถพัฒนา มีชีวิตอยู่ ขยาย และประสบความสำเร็จได้โดยปราศจากการสื่อสาร หากจะศึกษาวัฒนธรรม ควรพิจารณา 3 ส่วน คือ 1. ผู้คน (people) 2. สิ่งของ หนังสือ สิ่งประดิษฐ์ (things) 3. การประพฤติปฏิบัติของมนุษย์ (human practices)

วัฒนธรรมมีความเกี่ยวข้องบางอย่างสำหรับการศึกษเกี่ยวกับสื่อมวลชน เพราะทุกด้านของการผลิตและการใช้สื่อมวลชน มีมิติของวัฒนธรรมอยู่ด้วย เราสามารถมุ่งประเด็นไปที่ผู้คน (people)

ในฐานะของผู้ผลิต สื่อที่มีความหมายที่เป็นวัฒนธรรมหรือคน เหมือนผู้อ่านหนังสือ ซึ่งนำความหมายทางวัฒนธรรมกับการใช้ชีวิตทางสังคม เราสามารถมุ่งไปที่หนังสือและสิ่งประดิษฐ์ (ภาพยนตร์ หนังสือ หนังสือพิมพ์) และรูปแบบสัญลักษณ์และความหมายที่เป็นไปได้ เราอาจต้องการศึกษาการปฏิบัติ ผู้สร้างผลผลิตของสื่อ หรือผู้ใช้สื่อ การประกอบกันของผู้ฟังและพฤติกรรม (การปฏิบัติเลือกและใช้สื่อ) มักมีรูปแบบวัฒนธรรมเสมอ ก่อนหรือหลัง หรืออยู่ระหว่างประสบการณ์ของสื่อ

“...ในมุมมองแบบพุทธแล้ว สิ่งที่เราเรียกว่า”วัฒนธรรม” นั้น เกิดขึ้นจากพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันเองเป็นสิ่งสำคัญ...” (อรรถศรี งามวิทยาพงศ์, 2549, น. 13)

“...วัฒนธรรมไม่ได้หมายถึงรูปแบบพฤติกรรม ศิลปะ ขนบธรรมเนียมหรือความเชื่อเท่านั้น แต่วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ฝังและมีอำนาจและสามารถใช้เป็นเครื่องมือสร้างอำนาจ สร้างความชอบธรรมได้ด้วย วัฒนธรรมคือกลไกในการเผยแพร่อุดมการณ์ได้เป็นอย่างดี” (อมรา พงศาพิชญ์, 2549, น. 87)

ในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นสังคมชนบทหรือสังคมเมืองยังคงเป็นสังคมพุทธส่วนใหญ่ของประเทศ มีทั้งที่เหมือนและต่างกันในบางบริบท

สังคมชนบท มีรูปแบบดังนี้

1. สภาพครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ มีทั้งพ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา
2. วิถีชีวิตอยู่กับอาชีพเกษตรกรรม ชีวิตขึ้นอยู่กับท้องไร่ท้องนา แม่น้ำลำคลองและฟ้าฝน

ตามฤดูกาล

3. มีวิถีชีวิตที่พึ่งพาอาศัยเพื่อนบ้านในชุมชน ทั้งด้านอาชีพการงาน ได้แก่ วัฒนธรรมการระดมกำลังดำนา ลงแขกเกี่ยวข้าว การระดมกำลังผู้คนในหมู่บ้านในการวิดน้ำจับปลา เป็นต้น มีวิถีชีวิตตามความเชื่อถือศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีความเชื่อเรื่อง บุญ เรื่องกรรม เชื่อเรื่องชาติหน้า ผู้คนก็จะไปทำบุญ ตักบาตร ฟังเทศน์ที่วัด ประกอบกิจกรรมทางศาสนา จัดพิธีกรรมตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ทำบุญขวัญเดือน โคนจุก บรรพชา อุปสมบท งานบุญตาม เทศกาล งานฌาปนกิจศพ

4. วิถีชีวิตของชาวชนบทมีความใกล้ชิดกับวัดมากพอ ๆ กับบ้าน พ่อแม่ ญาติพี่น้อง วงศาคณาญาติ ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน พระสงฆ์ ผู้รับสารจะให้การเคารพเชื่อฟังผู้มีอาวุโสกว่าตน

5. พระสงฆ์มีอิทธิพลต่อความรู้ความคิดของชาวบ้าน เนื่องจากพระสงฆ์ได้รับการยอมรับในฐานะผู้รู้และผู้มีศีลมีธรรม

สังคมเมือง มีรูปแบบดังนี้

1. สภาพครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว มีพ่อ แม่ ลูก
2. วิถีชีวิตอยู่กับอาชีพอื่น ๆ หลากหลาย ที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน แข่งชิงกัน
3. มีวิถีชีวิตที่พึ่งพาตนเอง เนื่องจากสังคมเมืองเป็นสังคมปิด ต่างคนต่างต่อสู้เพื่อ

ความอยู่รอด

4. มีวิถีชีวิตตามความเชื่อถือศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเรื่องบุญ เรื่องกรรม ไม่มีใครมีโอกาสได้ไปวัด ทำบุญ ฟังเทศน์ เนื่องจากภารกิจงานรัดตัว แทบจะหาเวลาว่างไม่ได้

5. วิถีชีวิตของชาวเมืองมีความห่างไกลวัด เนื่องจากสภาพงานที่เร่งรัด และภารกิจในการดูแลครอบครัวด้วยตนเอง ไม่มีผู้ใหญ่ในบ้านพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา ช่วยแบ่งเบาภาระ

6. ผู้ที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความคิดของชาวเมือง มาจากคนรอบข้าง เช่น เพื่อนที่ทำงานหัวหน้างาน และสื่อมวลชน

กล่าวได้ว่าวัฒนธรรมของสังคมชนบท พระสงฆ์จึงได้รับการยอมรับและมีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมของชาวบ้านหรือผู้รับสารมากกว่าผู้คนในสังคมเมือง

สิ่งที่จะเป็นปัจจัยผลักดันให้การสื่อสารทางการเมืองระหว่างหลวงตามหาบัวกับผู้รับสารไปสู่จุดหมายที่วางไว้ ทั้งสองฝ่ายต้องมีวัฒนธรรมที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เพราะคำว่าวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมปัจจัยหลายอย่าง เช่น วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการรับประทานอาหาร วัฒนธรรมทางกีฬา วัฒนธรรมประเพณี วัฒนธรรมการเรียน วัฒนธรรมความเชื่อ เป็นต้น และจากการศึกษาบทบาทภารกิจของหลวงตามหาบัว ในฐานะพระป่า ซึ่งมีหน้าที่อบรมธรรม สั่งสอน ชี้แนะ แก่พุทธศาสนิกชน ชนทุกชั้น ในฐานะผู้นำศาสนา ทำหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมืองด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารบ้านเมืองและในฐานะพลเมืองไทยคนหนึ่ง ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือดูแลประเทศชาติ ผู้รับสารจึงประกอบด้วยพุทธศาสนิกชน ประชาชนจากหลากหลายอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ดังเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า ด้วยภารกิจรีบด่วนด้านการรณรงค์ให้ผู้คนไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้แทนฯ และการรณรงค์รับบริจาคทรัพย์เพื่อบรรเทาปัญหาเงินสำรองระหว่างประเทศขาดแคลน ซึ่งได้ก่อให้เกิดกระแสความรักชาติ และกระแสความกระตือรือร้นในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ที่ท่านใช้คำว่าหย่อนบัตร ผู้รับสารของท่านจึงมาจากทุกสารทิศ ทุกระดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้คนจากสังคมชนบท

และสังคมเมือง เกิดแรงศรัทธาในตัวท่านอย่างมาก นับเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยด้วย สองวัตถุประสงค์ในเวลาเดียวกันพร้อม ๆ กัน เริ่มจากชาวจังหวัดอุดรธานีซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดป่าบ้านตาด (จังหวัดอุดรธานี ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2 ระยะทาง 564 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 11,730.302 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,331,438.75 ไร่ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) และขยายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและไปทั่วประเทศ

แม้ว่าวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเชื่อของผู้คนในสังคมชนบทและสังคมเมือง มีความแตกต่างกันเนื่องจากสภาวะแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะวัฒนธรรมความเชื่อของชาวชนบทกับชาวเมืองแตกต่างกันเนื่องจากวิถีชีวิตที่อยู่ในบริบทที่ต่างกัน ชาวจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็มีวัฒนธรรมความเชื่อที่เป็นไปในแบบบริบทสังคมชนบท ที่ให้ความเคารพเชื่อฟังพระสงฆ์ที่มีศีลมีธรรม ประชาชนมีความยึดมั่นศรัทธาในพระพุทธศาสนา และให้ความเคารพ ศรัทธา เชื่อถือในหลวงตามหาบัว มาโดยตลอด ประกอบศาสนกิจด้วยการฟังเทศน์ ฟังธรรม บริจาคข้าวปลาอาหาร สิ่งของและเงินทองอยู่เป็นประจำ และท่านก็ได้นำไปบริจาคต่อกับบุคคล องค์กรและสถาบันเพื่อการกุศลอยู่เป็นนิจ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองก็มีวัฒนธรรมความเชื่อที่เป็นไปในแบบบริบทสังคมเมือง แต่ก็ได้ละเลยที่จะให้ความเคารพเชื่อฟังพระสงฆ์ที่มีศีลมีธรรม แต่ด้วยวิถีชีวิตที่แตกต่าง ชาวสังคมเมืองก็มีวิถีทางที่จะเข้าถึงธรรมในอีกบริบทหนึ่ง อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าด้วยวัฒนธรรมวิถีไทย วัฒนธรรมความเชื่อที่มีพื้นฐานจากบริบทของสังคมมิได้เป็นตัวกำหนดความเชื่ออีกต่อไป หากแต่เกิดจากจิตสำนึกร่วมกันของคนในชาติ ที่มองเห็นปัญหาเศรษฐกิจเป็นวิกฤติชาติที่ต้องช่วยกันแก้ไข ดังนั้นการเทศน์เพื่อรณรงค์ผ้าป่าช่วยชาติ หรือการหย่อนบัตร จึงได้รับการรับฟัง ผู้คนได้ยินเทศน์ของหลวงตามหาบัว (ทางตรง) มากขึ้น และด้วยการที่สื่อนำเทศน์ของท่านไปผลิตซ้ำ (ทางอ้อม) การสื่อสารของหลวงตามหาบัวจึงประสบความสำเร็จอย่างที่เห็นเป็นปรากฏการณ์ในช่วง พ.ศ. 2544-2548

กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองของหลวงตามหาบัว

เนื่องจากหลวงตามหาบัวได้กำหนดภารกิจเร่งด่วนไว้ 2 ประการ คือ

1. รณรงค์ให้ประชาชนเลือกคนดีเป็นผู้แทน ซึ่งจะมีการเลือกตั้งในวันที่ 6 มกราคม 2544
2. รณรงค์ให้ประชาชนบริจาคเงินและทองคำช่วยชาติ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ดังนั้นกลยุทธ์การสื่อสารของท่าน จึงต้องเป็นการสื่อสารที่ให้ผู้รับสารเข้าถึงสารเร็วที่สุดอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล ท่านจึงใช้วิธีการหรือกลยุทธ์ที่ครอบคลุมสามวิธีการคือ

ท่านเทศน์ย้ำในเรื่องบริจาคเงินและทองคำ และการเลือกคนดีเป็นผู้แทนทุกครั้งทีเทศน์เทศน์โดยใช้เครื่องมือสื่อสารที่สามารถนำเนื้อหาการเทศน์ส่งไปยังผู้รับสารโดยรวดเร็วอาทิการใช้วิทยุกระจายเสียงและการใช้สื่อโทรทัศน์หลาย ๆ สถานี การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้รับสารสามารถรับข้อมูลอย่างรวดเร็วและสามารถรับข้อมูลย้อนหลังได้อีกด้วย และเทศน์เพื่อให้สารส่งไปยังผู้รับสารจำนวนมาก ผ่านช่องทางต่าง ๆ นอกเหนือจากการเทศน์ตามปกติ ซึ่งจะต้องเทศน์มากครั้งขึ้น การให้สัมภาษณ์ และใช้สื่อ (media) ที่หลากหลาย ทั้งสื่อบุคคล สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อส่งต่อเนื้อหาสาร

ด้วยวิธีการทั้งสามประการ สามารถเรียกว่าเป็นกลยุทธ์การสื่อสารตามแนวทางของท่านได้ว่าเป็น กลยุทธ์ 3R ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 การสื่อสารที่ซ้ำ ๆ ย้ำเตือน (repetition) เพื่อให้ผู้รับสารได้จดจำสารที่ต้องการสื่อ

กลยุทธ์ที่ 2 การสื่อสารที่รวดเร็ว (rapidity) เพื่อให้ผู้รับสารได้รับสารอย่างรวดเร็ว ทันการณ์

กลยุทธ์ที่ 3 การสื่อสารที่ขยายไปในวงกว้าง (roominess) เพื่อให้สารส่งไปยังผู้รับสารจำนวนมาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองโดยวิธี SWOT Analysis

การที่องค์กรหรือบุคคลจะประสบความสำเร็จในการประกอบภารกิจหรือกิจกรรมใด ๆ ย่อมมีปัจจัยพื้นฐานที่ส่งให้ภารกิจหรือกิจกรรมนั้น ๆ สัมฤทธิ์ผลเป็นธรรมดา หากจะมีปัจจัยเกื้อหนุนอื่น ๆ มาเสริมก็จะทำให้วัตถุประสงค์ที่วางไว้ บรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการศึกษากรณีของพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) พบว่ามีทั้งปัจจัยเกื้อหนุนและปัจจัยถ่วง ที่กระทบสัมฤทธิ์ผลต่อกระบวนการสื่อสารเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน ซึ่งวิเคราะห์ได้โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สภาวะที่เป็นจริง เรียกว่า SWOT Analysis คำว่า SWOT มาจากการรวมวลี สี่ส่วนด้วยกัน คือ

Strength คือ จุดแข็ง

Weakness คือ จุดอ่อน

Opportunity คือ โอกาส

Threaten คือ ข้อจำกัด

1. จุดแข็ง (Strength) หรือจุดเด่นของพระหลวงตามหาบัว มีดังนี้

1.1 มีทุนทางสังคม หลวงตามหาบัว มีปัจจัยหลายประการที่ส่งเสริมให้ท่านได้รับการยอมรับ นับถือ ศรัทธาจากพุทธศาสนิกชน นอกเหนือไปจากคุณลักษณะเฉพาะของท่านเอง ทุนทางสังคมดังกล่าว ได้แก่

1.1.1 การเป็นพระป่าและเป็นศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ซึ่งบรรดาพุทธศาสนิกชนให้การยอมรับว่าพระอาจารย์มั่น เป็นพระสงฆ์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ หลวงตามหาบัว จึงได้ชื่อว่าเป็นพระป่าสายพระอาจารย์มั่น จึงเป็นเสมือนทุนทางสังคมที่เสริมบารมี สร้างความเชื่อถือศรัทธาให้มีมากขึ้น ต่อหลวงตามหาบัว ให้ได้รับความเคารพนับถือจากประชาชนทั่วไป จากข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) ความว่า

...เดือนพฤษภาคม 2485 เดินทางไปขออยู่ศึกษาอยู่กับท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เหตุการณ์บังเอิญกฎที่ปักเพิงจะว่างลงพอดี ท่านพระอาจารย์มั่นจึงเมตตารับไว้ และเทศน์สอนตรงกับปัญหาที่เก็บความสงสัยฝังใจมานานให้คลี่คลายไปได้ว่า ดินฟ้าอากาศแร่ธาตุต่าง ๆ เขาเป็นของเขาเอง เขาไม่ได้เป็นมรรคผลนิพพาน เขาไม่ได้เป็นกิเลส กิเลสจริง ๆ มรรคผลนิพพานจริง ๆ อยู่ที่ใจ หากกำหนดจิตจดด้วยสติที่ใจแล้ว จะเห็นความเคลื่อนไหวของทั้งธรรม ทั้งกิเลสในใจ ขณะเดียวกันจะเห็นมรรคผลนิพพานไปโดยลำดับ จากนั้นท่านพระอาจารย์มั่นเมตตาแนะต่อว่า ธรรมที่เรียนมาถึงขั้นมหาปริยญาณน้อยเพียงใด ยังไม่สามารถอำนวยการประโชชน์ให้ได้ แต่กลับจะเป็นอุปสรรคต่อการภาวนา เพราะอดจะเป็นกังวลและนำธรรมที่เรียนมานั้น มาเทียบเคียงไม่ได้ในขณะที่ทำใจให้สงบและยังจะกลายเป็นสัญญาอารมณ์คาดคะเนไปที่อื่นจนกลายเป็นคนไม่มีหลักได้ (“หลวงตามหาบัว,” Online, 2550)

1.1.2 การได้รับความเคารพจากสถาบันเบื้องสูง โดยเฉพาะสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี จะเสด็จพระราชดำเนินสดับธรรมที่วัดป่าบ้านตาดเป็นครั้งคราว กอปรกับหลวงตามหาบัวเป็นผู้ริเริ่มโครงการผ้าป่าช่วยชาติ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ปลุกกระแสความรักชาติให้เกิดขึ้นในบ้านเมือง ยิ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ท่านเป็นที่รู้จักและยอมรับทั่วไปอีกระดับหนึ่งด้วย ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 31 ม.ค. 2544 ณ วัดไตรวิเวก จังหวัดสุรินทร์ ความว่า

...วันนี้เป็นวันอุดมมหามงคลแก่พี่น้องชาวจังหวัดสุรินทร์และพี่น้องแถวใกล้เคียงที่ได้มาบำเพ็ญกุศลในครั้งนี้ โดยศาสตราจารย์ดอกเตอร์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ท่านเสด็จมาเป็นประธานเป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทร

ซึ่งนาน ๆ จะได้พบได้เห็นกราบไหว้บูชาท่านพอเป็นขวัญตาขวัญใจแก่พี่น้องชาวไทย และชาวพุทธเรา วันนี้นับว่าเป็นโอกาสอันดีงามอย่างยิ่ง เราได้พบเห็นทั้งพระเจ้า พระสงฆ์ ได้กราบไหว้บูชาเป็นขวัญตาขวัญใจ ทั้งสมเด็จพระท่านที่เสด็จมาเวลานี้ นับว่าเป็นมงคลอย่างยิ่ง นี่ละคำว่ามงคลคือเจตนาที่เป็นกุศลมีความเคารพเลื่อมใส มนุษย์เราแม้แต่สัตว์ก็ยังมีผู้ใหญ่มีผู้น้อย ยิ่งมนุษย์ด้วยแล้วยิ่งถือผู้ใหญ่เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นที่สักการะบูชาเป็นที่เคารพนับถืออย่างมาก ยิ่งกว่าสัตว์ประเภทใด ๆ

การเทศน์เมื่อวันที่ 24 พ.ศ. 2546 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

...วันนี้ก็เป็นวันมหามงคลแก่พี่น้องทั้งหลายชาวไทยเรา คือ ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี ท่านอุตสาห์เสด็จมา ท่านอยู่กรุงเทพฯ มีความผาสุกสำราญบานพระทัยขนาดไหน ภาวนาก็เก่ง ท่านยังอุตสาห์มา วันนี้ก็มานอนอยู่ฟังเสียงไก่ขัน ฟังเสียงไอ้ปูกก็มันเห่ามันหอน มันไปปิ่นท่านนะ เออ ไอ้ปูกก็มันของเล่นเมื่อไรไอ้ปูกก็เรา มันนี่ว่าเจ้าของเดิมของมันคือ พระสุวรรณค์เป็นเจ้าของเดิมพอดีท่านเสด็จขึ้นมาก็มากฎีกาหลังนั้น ไอ้ปูกก็เห็นกระโดดขึ้นไปมองนั้นมองนี้ สุดท้ายก็ปิ่นท่านนะ หากปิ่นไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยปิ่นทั้งระวาง คือไม่แน่ใจนัก นี่เห็นใหม่ท่านยังอุตสาห์มานี่ ท่านมาบำเพ็ญภาวนา

1.2 มีความสามารถและความชำนาญในการเทศน์

เนื่องจากหลวงตามหาบัว ประสบการณ์ในการเทศน์มาเป็นเวลานานกว่า 40 ปี ท่านเทศน์เป็นกิจวัตรประจำวัน วันละ 3 ครั้ง คือ เวลาเช้าก่อนฉันเช้า (เวลาประมาณ 08.00-09.00 น.) เวลาบ่าย (เวลาประมาณ 13.00-16.00 น.) และเวลาค่ำ (เวลาประมาณ 19.00-20.00 น.) จากสถิติการเทศน์โปรดชมราวาส ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ถึง พ.ศ. 2548 รวม 2,898 กัณฑ์ ตามที่ได้มีการนำเสนอบนเว็บไซต์หลวงตาดอตคอม (ข้อมูล ณ 30 เมษายน 2550)

เนื้อหาการเทศน์ทำให้ผู้ฟังสนใจฟัง เนื่องจากท่านเทศน์อบรมธรรม และการเทศน์ในเชิงนำเสนอสถานการณ์บ้านเมืองที่อยู่ในความสนใจของผู้คน สอดแทรกอารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัว วิพากษ์วิจารณ์ พร้อมทั้งตติง และเสนอแนะ แนวทางการแก้ปัญหาด้วย เช่น

วันที่ 30 เมษายน 2546 เทศน์

เช้า ที่สวนแสงธรรม กทม. เทศน์เรื่อง ก่อกรรมก่อเวรมันเป็นลูกโซ่

เย็น ที่สวนแสงธรรม กทม. เทศน์เนื่องในโอกาสที่ ส.ว.บุญเลิศ ไพรินทร์ และ

ผู้แทนประชาชนผู้หวังดีต่อพระพุทธศาสนา เข้ากราบนมัสการหลวงตามหาบัว

ค่ำ ที่สวนแสงธรรม กทม. เทศน์เรื่อง รักใจเป็นสำคัญ

1.3 ความเป็นผู้มีอาวุโส

จากการที่หลวงตามหาบัวเป็นพระป่าและมีอาวุโส เนื่องจากท่านเกิดเมื่อ พ.ศ. 2456 ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งหมายความว่า การปกครองของไทยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อหลวงตามหาบัวมีอายุ 19 ปีแล้ว จึงกล่าวได้ว่าท่านได้ผ่านพบนายกรัฐมนตรีทุกยุคทุกสมัยจริง ๆ ตามที่ท่านเทศน์เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2544 ความว่า

...ตั้งแต่หลวงตาเกิดมายังไม่เคยเห็นนะ ผู้นำ ๆ ผู้นำของชาติ ๆ ตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. เท่าไร เราก็เห็นเป็นธรรมดาเรียบ ๆ เป็นธรรมดา แล้วก็ทุุดลงก็มาเรียบ ๆ ทุุดลง ๆ จนกระทั่งถึงทุุดจนเมืองไทยจะจมให้เห็นอย่างชัดเจนอย่างนี้ ตามีผู้มีทุกคนทั่วประเทศไทยจะไม่เห็นได้ยังไง พอผู้ขึ้นมามีทุกสิ่งทุกอย่างอย่างกระจ่างแจ้งขึ้นหมด เห็นด้วยหูด้วยตา รวดเร็วทันใจเสียด้วย เห็นใจประชาชน ที่เราถึงใจมากคือพวกคนจน เข้ากันได้ปึงกับธรรมเลยนะ

1.4 ใช้เครื่องมือในการสื่อสารที่เหมาะสม

นับได้ว่าหลวงตามหาบัว เป็นพระนักสื่อสารในส่วนของศาสนจักรที่น่าสนใจรูปหนึ่ง เนื่องจากท่านมีความเข้าใจในการเลือกใช้ช่องทางและเครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสม ท่านเลือกใช้วิทยุเป็นสื่อหลักในการเผยแผ่ธรรมมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งมีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย ท่านก็เลือกใช้อินเทอร์เน็ตด้วย โดยมีเว็บไซต์ของท่านเอง (www.luangta.com) นอกเหนือจากการขยายเครือข่ายสถานวิทยุออกไปอย่างกว้างขวางจำนวน 13 สถานีในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียงและ 3 สถานีในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสถานีโทรทัศน์ด้วยในปัจจุบัน (“หลวงตามหาบัว,” Online, 2550)

1.5 มีผู้นำเทศน์ของท่านไปขยายต่อหรือผลิตซ้ำ

สื่อมวลชนมักจะนำเทศน์ของท่านไปผลิตซ้ำ ในบางโอกาส นอกจากจะเป็นการตอกย้ำให้เห็นว่าสื่อเองก็ให้ความสนใจกับความคิดเห็นของหลวงตามหาบัวและ ยังเป็นการเผยแผ่เทศน์ของท่านให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชนอีกด้วย

2. จุดอ่อน (Weakness) หรือจุดด้อยของหลวงตามหาบัว มีดังนี้

2.1 มีความหลงเชื่อ นายกฯ ทักษิณ ชินวัตร มาก หลวงตามหาบัวมีความหลงเชื่อ นายกฯ ทักษิณมาก ใน 4 ประเด็น ได้แก่

- การยินยอม นายกฯ ทักษิณ
- การใช้อาวุธกิจการงานของ นายกฯ ทักษิณ
- การพึ่งพอนายกฯ ทักษิณจนออกนอกหน้า
- การออกรับแทนและปกป้อง นายกฯ ทักษิณในบางกรณี

2.1.1 การยื่นยอนายกฯ ทักซิณ ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
นายกฯ ทักซิณสละเงินส่วนตัวเพื่อชาติ นายกฯ ทักซิณพูดจาดีและเป็นกันเองกับประชาชน

...คนทุกข์คนจนอยู่ที่ไหนความจำเป็นอยู่ที่นั่น ทราบว่าคุณทักซิณนี้ช่วยเติมกำลังความสามารถ คุณคนจนมากกว่าคนมี ไปที่ไหน ๆ ช่วยเหลือไปหมด...ไม่มีความเห็นแก่เนื้อแก่ตัวถือเนื้อถือตัว ใครเข้ามาติดต่อก็อะไรพูดเป็นกันเอง ไม่ว่าเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ สูงต่ำพูดได้หมด นี้ผู้นำคนหนึ่งอันนี้ก็หายาก

...แต่ผู้ที่มาเล่าให้ฟังแน่ใจว่าไม่โกหกเรา คุณทักซิณสละเงินส่วนตัวออกไปช่วยชาติบ้านเมืองมีจำนวนเท่าไร ๆ ในวงราชการทราบดีกว่าเรา แล้วก็มาเล่าให้เราฟัง เราก็พูดตามนี้เอง นี้เราก็ไม่เคยเห็นที่นายกรัฐมนตรีเอาสมบัติส่วนตัว ไปแจกจ่ายช่วยเหลือพี่น้องชาวไทยผู้ทุกข์ผู้จน สถานที่จำเป็นอะไร ๆ นี้ เราได้ทราบมาอย่างนั้น หากว่าผิดก็ขอภัยด้วยเพราะเราไม่มีเจตนา เรื่องอย่างนี้เราได้ยินมาชัดเจนมาก คนทุกข์คนจนที่ไหนนี้ ไม่ได้มองดูแต่สูง ๆ นะ หามองดูคนจนนี้ถูกต้องกับคนที่จะทำดีแก่ตัวเองและชาติบ้านเมือง ที่ไหนต่ำต้องถนุขึ้นพูนขึ้น

การเทศน์เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
นายกฯ ทักซิณใช้เงินส่วนตัวช่วยชาติ เพราะเห็นว่าประเทศไม่ค่อยมีเงิน

...เวลาถูกถามว่าทำไมจึงไม่เอาเงินของแผ่นดิน เวลาเงินของแผ่นดินเรากำลังบก
บางมากแทบจะว่าไม่มี เมื่อเราพอตะเกียกตะกายอยู่จึงไม่ควรจะรบกวนในเวลา
เช่นนี้ นั่นถูกต้องฟังซิ เพราะฉะนั้นจึงต้องเอาเงินของตัวเองออก ไปที่ไหน ๆ ฟังซิ
นะ เอาเงินของตัวเองออกไป ขึ้นเครื่องบิน ทุกอย่างการเดินทางทั้งอยู่ทั้งกินทั้ง
หลับทั้งนอน ธรรมดาก็ต้องเป็นเรื่องสมบัติของแผ่นดิน อันนี้ยังเอาของเจ้าของออก ๆ
เราทราบมาที่หลังนะ แต่ก่อนเราไม่ได้คิด เรียกว่าเอาจริงเอาจังมากทีเดียวเวลา
มีใครต่อใครมาถาม ทำไมไม่เอาเงินของชาติไป โอ้ย เวลาเงินของชาติกำลังทุกข์
ยากเต็มที ไม่ควรรบกวน เมื่อพอตะเกียกตะกายได้อยู่ก็จะพยายามตะเกียกตะกาย
อย่างนี้ นั่นฟังซินะ เราหาที่ไหนวะ...

การเทศน์เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
นายกฯ ทักซิณทำงานหนักมาก

“...นายกฯ นี้ตั้งแต่ตื่นนอนแล้วก็ชั่วโมงถึงที่ทำงานแล้ว ฟาด 3 ทุ่ม 4 ทุ่ม ถึงได้กลับ
มาบ้าน บางวันก็ตึกกว่านั้นก็มี ฟังซินะ เราควรจะเห็นใจผู้รับใช้พี่น้องทั้งหลาย คำว่านายกฯ ก็คือ
ผู้รับใช้พี่น้องทั้งหลายนั่นแหละ...เวลานี้กำลังหนักมากนายกฯ เรา เราเห็นใจ”

2.1.2 การใช้อรรถกถาการงานของนายกฯ ทักษิณ ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2547 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
นายกฯ ทักษิณมีผลงาน 13 ประการ

...คุณทักษิณเราทำได้มาเป็นลำดับลำดับที่ว่านี้มีอะไรบ้าง 1. คืนหนี้ ไอเอ็มเอฟ ใช้หนี้เขาก่อนกำหนดทั้งหมด ติดหนี้เขามานานเท่าไร ใครมาปลดหนี้นี้ได้ ก็คุณทักษิณ ชินวัตร 2.ปราบปรามยาเสพติด นี่จะทำให้คนให้เป็นหมาขี้เรื้อนด้วยกันทั้งประเทศจะไม่มีเหลือเลย ยาเสพติดนี้ติดได้ทั้งนั้น ๆ นี่ก็คุณทักษิณเรา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันนี่เองเป็นผู้ปราบปรามยาเสพติด จึงค่อยกลายเป็นผู้เป็นคนขึ้นมา รัฐบาลเหล่านั้นเราไม่ได้ตำหนิ เราพูดตามความจริง ที่ตั้งมาก็ยุคก็สมัย ไม่เคยมีใครปราบปรามยาเสพติดนี้ได้ แต่คุณทักษิณเราปราบได้อย่างประจักษ์ทั่วประเทศไทยเราอยู่แล้ว 3. คอมพิวเตอร์เอื้ออาทรนี่เป็นยังไง เออ นี่เราพูดย่อ ๆ นะ 4. 30 บาทรักษาทุกโรค เขาก็ไม่เคยได้ยินที่ไหน ก็มีนายกเราคนนี้นำมาใช้ระยะเวลานี้เป็นประโยชน์มากมายไม่ใช่หรือ นี่ละเป็นอย่างนี้ เราจะเรียงลำดับมาเป็นข้อ ๆ ที่นายกเราตะเกียกตะกายสุดกำลังความสามารถ ซึ่งไม่มีใครทำได้ดังที่ข้อเสนอมานี้เลย นายกเราทำได้มาเป็นลำดับลำดับ 5. หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 6. พักชำระหนี้ 3 ปี ท่านให้พักชำระหนี้ไว้ 3 ปี เคยมีที่ไหน ท่านทั้งหลายฟังให้ดีนะ 7. ธนาคารประชาชน นี่ท่านก็ทำขึ้นมา 8. ปราบผู้มีอิทธิพล คอร์รัปชัน นี่ท่านก็ปราบมาแล้วได้ผลมาแล้ว ประชาชนได้รับความร่มเย็นมามากต่อมากแล้ว เพราะอิทธิพลนี้บีบบังคับบุคคลที่ต่ำกว่า เขี่ยบลง ๆ ตลอด ท่านก็ปราบมาแล้วแล้ว 9. หวย 2 ตัว 3 ตัว บนดินใต้ดิน เออ ฟังซินะ 10. ปราบเทพีซีดีเถื่อน 11. การประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มเศรษฐกิจ เรียกว่าเอเปค 12. กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท 13. เอเชียบอนด์ ณะท่านเป็นผู้เริ่ม ฟังซินะ 13. ข้อนี้ไม่มีใครทำ ท่านทำได้ กำลังทำมาโดยลำดับลำดับ นี่คือนายกรัฐมนตรีเราคนปัจจุบัน ทำได้ตามที่กล่าวมานี้ ซึ่งไม่มีรัฐบาลใดทำได้อย่างนี้ให้พากันจำเอานะ เราพูดด้วยความเป็นธรรม เวลานี้กำลังถูกทุบถูกตีทุกสิ่งทุกอย่าง นายกเรานี่ทำคุณประโยชน์แก่ชาติไทยเราอย่างมหาศาลเรื่อยมาตั้งแต่เริ่มเป็นนายกมา การประคับประคองกับเมืองนอกเมืองนามาเป็นมิตรเป็นสหาย ทำการซื้อการขายได้รับความสะดวกสบายก็เพราะนายกเรา นอกนั้นเราก็ไม่เคยเห็น เวลานี้กำลังถูกบีบบังคับ ไฟ จึงขอเรียกร้องให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายได้เห็นใจนายกเรา นะนายกเรานี่ทำประโยชน์ให้โลกมากมาย เรายังไม่เคยเห็นผู้ใดที่ทำประโยชน์เหมือนนายกฯ เรา

การเทศน์เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2547 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
 นายกฯ ทักษิณช่วยคนจน

...เมื่อก่อนนี้ก็ยกขึ้นพูดแล้วถึงเรื่องก็ครอบครัวที่ถูกจน...รัฐบาลเราวันนี้ได้สืบสาว
 ได้เรื่องได้ราวเสร็จเรียบร้อยแล้วหรือถนนที่ดินคืนให้หมด 40 ครอบครัวที่เขายึดเป็น
 กรรมสิทธิ์ทำนบน้ำเพื่อจะทำน้ำประปามาใช้ มาพิจารณาเหตุเหตุผลแล้วยอมรับเลย
 รัฐบาลของเราคนนี้ นายกฯ คนนี้ยอมรับ เอายกให้ประชาชนราษฎรคืนตามเดิม
 หาจัดทำอย่างใหม่ให้ นั่นเห็นใหม่ละ ก็เป็นอย่างนี้ละ มันผ่านมาเท่าไรตั้ง 20 กว่า
 ปีแล้วนี่ กลืนกินเขามาได้ 20 กว่าปี ฟังมาฟัง จนกระทั่งหมดลมหายใจแล้วถึง
 มาฟื้นได้ มาฟื้นในคราวนี้ ฟื้นขึ้นมาแล้ว นี่เราเห็นใหม่รัฐบาลไหนตั้งขึ้นมาที่ครั้งก็
 หนเห็นอย่างนี้ใหม่ ความเป็นธรรมอย่างนี้เราไม่เคยเห็น ใครก็ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วย
 กัน...

2.1.3 การพึงพอใจนายกฯ ทักษิณจนออกนอกหน้า ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่าหา
 คนดีอย่างนายกทักษิณได้ยาก

...นายกรัฐมนตรีนี่คนปัจจุบันนี้เราพูดจริง ๆ เอาคอเราไปตัดเราอมให้ตัดเลย ขอให้
 คุณทักษิณยังอยู่ได้ช่วยโลกช่วยสงสารต่อไป เอาคอเราไปตัด ว่าไปนับถือคุณ
 ทักษิณนี้เอาคอเราไปตัด เอ้า ตัดเลย หนุนนะฟังซินะ เข้าใจใหม่ละ เด็ดขนาดไหน
 หลวงตานี้ถ้าถึงไหนแล้ว นี่เราได้พิสูจน์แล้วทุกอย่างก่อนที่เราจะออก เราไม่ได้
 พูดแบบโกหกมาอย่างนั้นอย่างนี้ ธรรมไม่มี เป็นอย่างไรเป็นอย่างไรนั้นเลย นี่เราก็
 เห็นได้อย่างชัดเจน อินเทอร์เน็ตเวลานี้ออกทั่วโลกไปจากใคร นั่นเอาชิ หามาต้นตอ ก็
 มาหานายกเจ้านี่ นั่นเราจะหาคนดีที่ไหนอีกเราพูดตรง ๆ ตั้งแต่หลวงตาเกิดมายัง
 ไม่เคยเห็นนะ ผู้นำ ๆ ผู้นำของชาติ ๆ ตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. เท่าไร เราก็เห็นเป็นธรรมดา
 เรียบ ๆ เป็นธรรมดา แล้วก็ทรุดลงก็มาเรียบ ๆ ทรุดลง ๆ จนกระทั่งถึงทรุดจนเมือง
 ไทยจะจมให้เห็นอย่างชัดเจนอย่างนี้

การเทศน์เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2546 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่าหลวง
 ตามหาบัวอยากจะลงคะแนนให้นายกฯ ทักษิณ หากท่านทำได้

...นี่หัวใจท่านเป็นอย่างนั้นหัวใจพวกเราเป็นยังไงให้พิจารณาบ้างซิ เห็นใจท่านบ้าง
 ใหม่ ถ้าเห็นใจโดยอรรถโดยธรรมแล้วก็อย่างทีหลวงตาบัวนี่ สมมติว่าให้อีตาบัวไป
 หย่อนบัตรให้ท่านอีกนะ ให้ท่านเป็นนายกฯ อีก เราจะฟาดล้าน ๆ บัตรเลย ไม่จำเป็น
 เอ้า ขึ้นเลย ไม่ต้องบอกใคร นี่ล้าน ๆ บัตรยกคนขึ้นเป็นนายกฯ ทำไมจะยกไม่ได้

2.1.4 การออกรับแทนและปกป้องนายกฯ ทักษิณในบางกรณี ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า นายกฯ ทักษิณทุ่มเทช่วยเหลือประชาชน ไม่ได้ทำความเดือดร้อนให้ใคร ใคร ๆ ก็มีหุ้น ไม่โดนโจมตีทำไมนายกฯ ทักษิณโดนโจมตีคนเดียว

...นายกคนนี้เป็นคนมีหลักเกณฑ์เต็มๆเต็มเหนี่ยว ตั้งแต่เริ่มออกมาสมัครเป็นผู้แทน เขาหมดเงินไปสักก็ร้อยล้าน เราอยากว่าก็พันล้านนะ ใช้ร้อยล้านเราไม่อยากจะ เป็นยังงั้นเงินจำนวนเขาเอามาไปสูญหายที่ไหน ไปทำความกระทบกระเทือนให้แก่พี่น้องชาวไทยที่ตรงไหนเราไม่เคยเห็น ที่ว่าเป็นหุ้นเป็นหุ้นอะไรนั้นนะ หุ้นของเขาก็เป็นหุ้นของเขา พวกเขาสมัครใจกันเอง รวมหัวกันเรียกว่าหุ้นเข้าใจไหมที่นี้ได้ผลประโยชน์มานาน้อยเพียงไร ใครจะหาเรื่องอะไรใส่เขาก็ตามเงินจำนวนนี้ที่เขาบอกว่ามีจำนวนเท่านั้นเท่านี้ ไม่บอกก็ตาม เงินจำนวนนี้ออกมากระจายทั่วประเทศไทยของเรา เขาประกาศตนว่าจะเป็นผู้นำรับรองพี่น้องชาวไทยเรา นี่ก็ออกมา พี่น้องชาวไทยเห็นดีแล้วก็หย่อนบัตรลงไป นี่เงินเขาหมดไปเท่าไรเขาประกาศตน เขาไม่ได้เอาอะไร เข้ามาเพื่อช่วยพี่น้องชาวไทยเรา เงินเขาหมดไปเท่าไร เขาไปทำความกระทบกระเทือนแก่ใครหุ้นของเขาจะ...หุ้นคุณทักษิณทำความเดือดร้อนแก่ใครที่ไหน เอามาอ้างสิ อันนี้เอาธรรมมาอ้างก็ต้องพูดตามหลักความจริงนี่เงินที่ออกมาจากหุ้นนั้นมากระจายให้เป็นประโยชน์แก่ชาติไทย เขาเอาเงินไปหาริดหาใดใครมา เขาไม่ได้เอามา เขาเอาของเขา มา ถ้าว่าหุ้นก็หุ้นของพวกเขาเองที่ออกมาทำประโยชน์ให้โลก จนกระทั่งได้เป็นผู้นำขึ้นมาด้วยความสง่างามนี่เขาทำความเดือดร้อนแก่ผู้ใด หุ้นของเขาจะ...

...มันมีแต่หุ้นคุณทักษิณคนเดียววันนั้นหรือ หุ้นคุณทักษิณเท่ากำปั้นทำไมจึงยกขึ้นมาจะทำลายบ้านเมือง จนกระทั่งถึงจะไม่ให้คุณทักษิณขึ้นเป็นนายกก็ว่าได้ นี่จะเป็นก้างขวางคอคอยเลื่อยเก้าอี้เพราะพวกนี้อุบายมันเก่ง มันหาเลื่อยเก้าอี้คนเลื่อยเก้าอี้คนนี้ มันอยากเป็นใหญ่เป็นโตขึ้นมากลืนบ้านกลืนเมืองอีกต่อไป

การเทศน์เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า หลวงตามหาบัวอยากซ่อมแซมทำเนียบให้นายกฯ ทักษิณ

...ทำเนียบรัฐบาลซึ่งเป็นหัวใจของชาติชำรุดทรุดโทรม พอที่จะช่วยเหลือได้ขนาดไหน ปัจจัยที่มาถวายคราวนี้จะมอบให้ทางนี้ซ่อมแซมหมด เราว่าอย่างนี้เลยนะ เอา ให้ออกได้เลย เขาก็ออกทางหนังสือพิมพ์ เราบอกอย่างนี้ นี่ท่านนายกท่านไม่ทราบนะ ท่านฟังมาทราบที่หลังเดี๋ยวคนจะหาเรื่องว่าท่านรบกวนเงินของชาติบ้าน

เมื่อที่จะเอาไปโน้มน้าวนี้ เอาไปทำเนียบรัฐบาล เราจะตีปากทันทีเลย อ้าว ก็ท่านไม่ทราบนี่ เป็นเรื่องของเราเอง จะไปหาเรื่องใส่ท่านไม่ได้นะ เดียวนี้หากท่านจะทราบก็ทราบตอนหนังสือพิมพ์เขาออก ปกติท่านไม่ทราบ ก็เรื่องไม่ได้เกี่ยวกับท่านนี่นะ เกี่ยวกับเราปรึกษาหารือกันเอง แล้วเราก็ตกลงกันเองอย่างนี้เลย จากนั้นเราก็จะเรียนท่านนายก เพราะเราเป็นฝ่ายเสนอนี้ เราต้องเป็นฝ่ายติดต่อ สืบทอดตามความเสนอเราไปเรื่อย ๆ ซึ่งเรื่องราวจะเป็นยังไงอันนั้นก็เป็นเรื่องของท่านนายกเอง เรื่องของเรานี้ออกเต็มเหนี่ยวแล้วรอ เรียกว่าฝ่ายเสนอเข้าไปแล้ว ทางนั้นจะรับคำเสนอว่ายังไง ๆ บ้างเราก็คอยฟังเสียงก็แล้วกัน...เรื่องนี้ให้ทราบทั่วกันนะว่าท่านนายกท่านไม่ทราบ เป็นเรื่องของเราเองกับคนงานพูดกันต่างหาก ท่านไม่รู้เรื่องราวอะไรเลย จะไปหาเรื่องใส่ท่านไม่ได้นะ เพราะคนทุกวันนี้มันคอยที่จะทำลายกันตลอดเวลา...

การเทศน์เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2546 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวอยากเป็นนายกฯ อีกคน เพื่อช่วยงานนายกฯ ทักษิณ

...อันนี้หลวงตาบัวก็อยากเป็นนายกอีกคนหนึ่ง เราจะได้ช่วยนายกเรา พวกนี้อยากเป็นนายกใหม่ มันถึงใจเข้าใจใหม่ เป็นนายกให้หมดพวกเรา ฟาดพวกนี้ให้มันหงายหงายไปเลย มันต้องอย่างนั้นซี ไอ้พวกที่คอยจะทำลายมันมันอยู่ฉากหลัง ๆ นะ คำนั่นค่านี่ไม่ได้ค่านอะไร ค่านเพื่อทำลาย ๆ ไม่ได้ค่านเพื่อแนะนำอธิบายวิธีการให้ทำที่จะเป็นผลเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ถ้าจะทำอะไรดีแล้วค่าน ๆ พวกนี้คือพวกทำลาย ตามทำลาย...

การเทศน์เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2546 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวช่วยนายกฯ ทักษิณอีกทางหนึ่ง

...คนดีต้องเกิดทุนต้องบำรุงรักษาต้องทะนุถนอม ต่างคนต่างรักษากันทุกสิ่งทุกอย่าง เราเป็นหูเป็นตาของนายกฯ ด้วย นายกฯ เป็นหัวใจของชาติเราต้องเป็นหูเป็นตาให้นายกฯ เรื่องราวอะไร ๆ ที่ไม่เป็นที่เจริญหูเจริญตาเจริญใจ มีหน้าซ้ำเขาจะหมายชีวิตของนายกฯ เราเป็นหัวใจของนายกฯ คนหนึ่ง เป็นหูเป็นตานายกฯ ให้ดูแลให้รอบคอบทั่วถึง

การเทศน์เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2547 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
นายกฯ ทักษิณมีปากไว้พูด ไม่ได้เป็นใบ้ ขอให้ดูเจตนา

...นายกคนนี้จะพาชาติไทยของเราจมทั้งชาตินี้ เอาให้เห็นเสียที แล้วเอาหลวงตาบัวไปฆ่าเลยนะ หลวงตาบัวนี้พูดหลอกหลวงโลก เอาไปฆ่าเลย ถ้านายกทักษิณ ชิน

วัตรนี้จะพาพี่น้องลุ่มจมน ให้เอาหลวงตาบัวไปฆ่า แล้วมีเจตนาร้ายต่อพี่น้องทั้งหลาย เอาหลวงตาไปฆ่าเลย...

...อันนี้เราก็เห็นใจ เรื่องปากไวใจเรวนี้มันเป็นธรรมดาที่กำลังความสามารถของคนที่จะออกทางไหน ๆ ที่จะช่วยชาติบ้านเมืองต้องออก บางที่มีแรงบ้างเบาบ้างเป็นธรรมดา เหมือนเขาตากไม้ ไม้ที่เรียบ ๆ เขาก็ตากธรรมดา ไม้ที่คดทิ้งอเขาก็เอาอย่างหนักมือ ๆ นี่นายคควรจะเน้นหนักเป็นบางครั้งบางคราว พี่น้องทั้งหลายก็ให้เห็นใจนะ การตอบการโต้การพูด บางทีจะลักษณะดูด่าบ้าง อย่าไปสนใจกับกิริยานี้ ให้สนใจในเจตนาดีของนายกเรา เข้าใจใหม่ ออกมาจากเจตนาดี กิริยาท่าทางนั้นย่อมจะผิดส่ายหุส่ายตาคนบ้าง ขอให้เล็งดูเจตนาของผู้อุ้มชาติบ้านเมืองก็แล้วกัน นายกฯ ไม่มีเจตนาเสียหายต่อชาติบ้านเมือง แต่กิริยาที่พูดออกมานั้นคนจับไปได้ทุกแง่ทุกมุมนั่นแหละ...นายกเราไม่ใช่คนไปต้องมีปากพูดบ้างซิ เข้าใจหรือพูดเพื่อชาติบ้านเมือง...อย่าไปถือสีถือสายนายก ให้ถือเจตนานายกเป็นสำคัญที่อุ้มชาติบ้านเมือง ให้แน่ใจเลยว่านายกคนนี้ไม่ทำลายชาติ เข้าใจแล้วหรือคำนี้ละ

การเทศน์เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
บ้านเมืองดีขึ้นเพราะนายกฯ ทักษิณ

...นายกฯ นี้จิตใจเป็นธรรมมาตลอด ลูกก็ลูกชาวพุทธสำคัญเสียด้วยนะ แล้วฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติไทยเราซึ่งกำลังจะจมอยู่ขึ้นมาอย่างเด่นชัด จนกระทั่งประสานกับโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ๆ คือนายกฯ เราคนนี้ ไปไหนประสานกันได้หมด ๆ จนกระทั่งประเทศไทยเรากระเตื้องขึ้นมา ๆ เยอะ เป็นอย่างนั้นละ ก็เพราะนายกฯ คนนี้แหละ เราไม่ได้ติดใจกับนายกฯ เรา ว่าอะไร หากว่าจะควรจะทำบ้างก็ ลูกศิษย์กับอาจารย์ดีกันบ้าง จับเข้าตีนายกฯ บ้าง แต่พื้นฐานลูกศิษย์กับอาจารย์ไม่ได้ดีเป็นแบบข้าศึกกันเข้าใจใหม่ นี้ก็ตีเอาบ้างเป็นธรรมดา ก็มีเท่านั้นละ

2.2 การใช้อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวในการเทศน์

หลวงตามหาบัว มักจะเทศน์แสดงความคิดเห็นส่วนตัวผสมอารมณ์ความรู้สึก หากสถานการณ์บ้านเมืองหรือประเด็นทางการเมืองที่ท่านเลือกนำมาเทศน์ไม่เป็นที่พึงพอใจของท่าน บางครั้งท่านก็เทศน์ด้วยอารมณ์ที่แสดงความโกรธหรือไม่พอใจ โดยบางครั้งก็ถึงกับใช้คำหยาบคาย เกี่ยวกับบอวร้ายวะเพศชายและหญิง บางครั้งก็ใช้คำพูดนักเลง เช่น โคตรพ่อโคตรแม่ตีปากวะ ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวขอให้ประชาชนช่วยกันไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

...นี่เวลานี้กำลังจะคัดเลือกผู้แทน ให้ต่างคนต่างรักษากันทุกคนพี่น้องชาวไทยกันทั้งชาติ นายคนหนึ่งคือหัวใจของประชาชน หัวใจประชาชนต้องเป็นสมบัติของประชาชน ...ถ้ามันมีโคตรพ่อโคตรแม่ให้มันเอามา ฟาดมันลงทะเลทั้งโคตรพ่อโคตรแม่ ถ้าพวกเราสู้พวกมันไม่ได้ ไปเอาโคตรพ่อโคตรแม่ของเรามาอีกช่วยฟาดกันลงไป ถ้าหลวงตาบัวมีโคตรพ่อโคตรแม่ หลวงตาบัวจะเอาโคตรพ่อโคตรแม่ฟาดมัน

การเทศน์เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2544 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่าอย่าโทษนายกฯ

“...ท่านเพิ่งมาทราบเรื่องทีหลัง เดี่ยวคนจะหาเรื่องว่าท่านจะรบกวนเงินของชาติบ้านเมือง ที่จะเอาไปนี้ไปนั้น เดาไปทำเนียบรัฐบาล เราจะตีปากทันทีเลย..”

การเทศน์เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2545 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่าหลวงตามหาบัวไม่พอใจ พ.ร.บ.สงฆ์

...เราก็ไม่เคยเห็นพระเปรตพระผีพระหัวโด้น ๆ ซึ่งควรจะเป็นผู้ครองศาสนาให้ความร่มเย็นแก่โลก กลับมาเป็นพินเป็นไฟเผาไหม้โลก นี่ละสำคัญมาก แล้วศาสนารวมวินัยไม่สำคัญยิ่งกว่ากฎหมายกฎหมาย-ย...ถ้าลงว่าธรรมวินัยไม่สำคัญยิ่งกว่ากฎหมายแล้ว ก็คือกฎหมายกับกฎหมายนั่นแหละเป็นโคตรของพ่อแม่มันคน ๆ นั้น...

การเทศน์เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2546 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่าหลวงตามหาบัวเตือนประชาชนให้ประหยัด

...อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมสุรุ่ยสุร่าย จับจ่ายไม่รู้จักประมาณจะเสียคน...นี่ละที่ปู่ย่าตายายเราเป็นห่วง ท่านไม่ได้พาเราสุรุ่ยสุร่ายนะ พวกเรานี่ตัวเก่งสุรุ่ยสุร่าย มันยังไม่พันทองแม่เลย ให้สิ่งรถเก๋งอะไรมาแล้ว เป็นขบวน ๆ มารอไว้ พอตกเปื้อนออกมาจากห-แม่ เข้าใจไหม จักรถยนต์ใส่มือเลย

การเทศน์เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2547 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่าหลวงตามหาบัวไม่พอใจการทำงานของรัฐบาล

...อันนี้ก็คือพวกเปรตนั้นแหละที่มันไปกีดไปกันอะไรไว้เนี่ย มันอยู่เหนือกฎหมายกฎหมายมันข้ามไปแล้ว มันอยู่เหนือกฎหมาย กฎหมา กฎหมัด มันเอาอันนี้ออกใช้กีดกันท่านั้นท่านี้ไว้ มีแต่ตัวเดียวนี้แหละ ตัวสำคัญมีตัวเดียวนี้แหละที่มันทำเลอะเทอะที่สุดในชาติไทยของเรา เอะอะเอาเบื่องบนมาอวด ๆ แล้วก็เหยียบหัวประชาชน ๆ ไปตลอด อันนี้ใครก็รู้แล้วทุกคนแต่เขาไม่พูดเลย ๆ เข้าใจหรือ หมดแล้วนะ

การเทศน์เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2547 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวเตือนวัยรุ่น

“...เราเคยพูดเสมอการแต่งเนื้อแต่งตัวล่อนจ้อนแล่นแจ๋นมาจนจะเห็นห- ดูเอาต้องชี้
อย่างนี้ชี้มันไม่อาย มากก็ต้องจี้กันอย่างนี้ชี้ มันดูได้เมื่อไร อย่ามาวัดนะถ้าเป็นอย่างนี้ต่อไป อย่ามา
เราไม่อยากดูคนประเภทนี้”

การเทศน์เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2547 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวไม่พอใจการทำงานของรัฐบาล

...ปิดมันลงทะเล มีที่คนปิดมันลงทะเลทั้งโคตรของมันอย่าเอาไว้ โคตรนี้โคตรฉิบ
หาย โคตรทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อย่าเอาไว้ ไปหาตัวมันมา ไม่มี
ใครปิดเราจะปิดให้คนเดียวลงหมดโคตรเลย มันมีที่โคตรพวกนี้ละ โคตรทำลาย
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์นี้ ปิดลงให้หมด ไม่อย่างนั้นฉิบหายทั้งชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ ไม่มีเหลือละ เหลือก็เหลือตั้งแต่ใ้พวกหางงอ ๆ หางสั้นหางยาว
นั่นเขาเรียกว่าหมา

การเทศน์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวตอบโต้ผู้ที่ตำหนิว่าท่านใช้คำหยาบ

...สมมติว่าหลวงตาปล่อยทำอย่างนั้นละ ลูกศิษย์ลูกหามาขยิบตาได้ หลวงตาบัว
ปล่อยทำ หลวงตาบัวกำลังซื้อขायอยู่จะเอาหกบาทเจ็ดบาท เป็นความผิดของ
หลวงตาบัวหรือ ขायขยิบให้ปิดหน้าต่างหากเข้าใจไหม อันนี้ก็เหมือนกัน อันใดมัน
หยาบโลน ไม่ว่าจะว่าหน้าว่าไคย มันหยาบโลน เอามาใช้ประเจิดประเจ้อในที่ชุมนุม
ชนไม่สมควร เราก็ดสอนอย่างนั้น เดี่ยวมันจะปล่อยห-ออกมา ปล่อยทำออกมาเท่า
นั้น คือนุ่งวับ ๆ แวม ๆ มันไม่น่าดู ให้ปิดเสียบ้าง หน้านั้นห-นั้น มันหยาบคายแล้ว
หรือนี้ เข้า ว่ามา

การเทศน์เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า
หลวงตามหาบัวอยากให้นายกฯ ทักษิณเหมือนเดิม

“...เฮ้อ จะเอานายกฯ กลับคืนเราไม่ว่า เอานายกฯ เรากลับคืน นายกฯ คนนี้หาได้ที่
ไหนวะ...”

2.3 การอ้างหรือออกตัวบ่อยครั้ง

หลวงตามหาบัวมักจะอ้างหรือออกตัวในการเทศน์ เช่น

2.3.1 การอ้าง “เมตตา” ในการแสดงธรรม ไม่ว่าจะจะเป็นไปในทางชมเชยหรือ
ตำหนิ หลวงตามหาบัว ก็มักจะเทศน์ว่าที่เทศน์ไปนั้นก็ด้วยความเมตตาล้วน ๆ ไม่มีอะไรแอบแฝง

เพื่อแสดงว่าท่านมีความจริงใจ มีความเมตตาเหลือล้น ช่วยชาติจริง ๆ บาทหนึ่งก็ไม่เคยแตะต้อง ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

“...อำนาจความเมตตาที่มันรุนแรงมากเข้าใจไหม มันจะเป็นเครื่องมืออันใหญ่โตเลยที่เดียวเมตตา...ความเมตตาเหลือล้นพันประมาณ มีเท่าไรออกหมด ๆ คิดดูซิช่วยชาติบ้านเมือง บาทหนึ่งเราไม่เคยแตะ ฟังซิ แตะได้ยังไงความเมตตาครอบ”

2.3.2 การอ้างความบริสุทธิ์ใจ หลวงตามหาบัว มักจะเทศน์ย่ำว่า การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชาติบ้านเมือง อาทิ โครงการผ้าป่าช่วยชาติ ท่านทำ อย่างโปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2547 ณ วัดป่าเขาแหลม จังหวัดจันทบุรี ความว่า

“...ที่ว่าเงินสดที่พี่น้องทั้งหลายบริจาคมานี้ ไม่มีไปไหนเลย หลวงตาพูดตรง ๆ ก็เคยพูดหลายครั้งหลายหนแล้ว...จึงไม่มีแม้บาทหนึ่งที่เราจะได้คิดเป็นความทุจริตต่อพี่น้องทั้งหลาย”

2.3.3 การอ้างแหล่งที่มาของสารเพื่อปกป้องตนเอง สำหรับกรณีการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคล หลวงตามหาบัว ก็จะแสดงออกอย่างจริงจัง หากเป็นการตำหนิตต่อบุคคล ท่านก็จะอ้างว่าผู้อื่นเล่ากันต่อ ๆ มา ได้ยินได้ฟังมา หรือคนอื่นบอกมา ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2548 ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพมหานคร ความว่า

“...เขาตำหนิเวลานี้ เขาตำหนิรัฐบาล ว่ารัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลพหุชนชาติ”

การเทศน์เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2548 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

“...ที่ทราบนี้ก็เขาพูดมาว่าจะเป็นประธานาธิบดี เขาบอกว่่านี้ นี่เขาบอกมาเราก็พูดตามคำเขาบอกเขาเล่าทั่วประเทศไทย ว่าอย่างนี้ละ”

2.4 การอวดอ้างเรื่องนิพพาน

การเทศน์เรื่องนิพพาน นับเป็นจุดอ่อนของหลวงตามหาบัวอีกข้อหนึ่ง เนื่องจากพระนักปฏิบัติมักจะไม่พูดว่าท่านจะไปสู่นิพพาน เพราะการไม่กลับมาเกิดหรือการไปสู่นิพพานนั้น พุทธศาสนิกชนเชื่อว่าพระพุทธรูปองค์ท่านนั้นที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน แต่หลวงตามหาบัวกลับกล่าวถึงเรื่องการไม่กลับมาเกิดอีกในหลายโอกาส ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เรื่อง กุสลาให้ตัวเอง เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2539 ณ วัดชัยมงคล จังหวัดนครพนม ความว่า

...เราไม่อวดเราเอาหลักความจริงออกมาพูด อย่างหลวงตาบัวตายนี้ไม่จำเป็นจะต้องนิมนต์พระที่ไหน ไปกวณท่านมากุสลา ธมฺมา มาติกาละ ตั้งแต่บวชมาสร้าง ความดีมาตั้งแต่โน้นแล้วจนกระทั่งบัดนี้ก็มีปีก็เดือน แล้วตั้งแต่เรียนหนังสืออยู่ที่

เป็นเวลา 7 ปี ออกจากเรียนหนังสือแล้วเข้าป่าขึ้นเวทียัดกับกิเลส ตัวทำคนให้โง่เขลา เบบัญญาคือกิเลส พัดกันกับกิเลสให้มันม้วนเสื่อลงไปแล้ว ตายแล้วไม่ต้อง นิมนต์พระมา กุสลา ธมฺมา มาติกาอะไรละ ไปเอง นิพพานไม่ต้องถาม รู้เองไปเอง ขาดสะบั้นลงไปหมดกิเลสไม่มีเหลือแล้วไปนิพพานเอง ถ้ากิเลสยังเต็มอยู่ในหัวใจ ทำยังไงให้ไปนิพพานก็ไปไม่ได้ คนโง่แสนโง่จะทำยังไงให้ฉลาดก็เป็นอฐานะ เวลานั้นยังฉลาดไม่ได้ ก็ต้องสอนไปตามขั้นตามภูมิให้เข้าใจ

การเทศน์เรื่อง ชาตีสุดท้าย เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2540 ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ความว่า

...นี่ปฏิบัติมาอยู่เท่าไรไปแล้ว นี่ก็ 63 พรรษาแล้วว่่าง นี่ละปฏิบัติมาตั้งแต่บวช 7 ปี หยุดเรียนออกขึ้นสนามเลย เขาเป็นเอาตายเข้าว่าจริง ๆ อย่างที่เราพูดให้ลูกศิษย์ ฟัง ไม่มีอะไรทุกข์ยิ่งกว่าเราฆ่ากิเลส กิเลสฆ่าเรา ทุกข์มากที่สุด รอดเป็นรอดตาย มา จนกระทั่งเขาแตกบ้านแตกเมืองไปดูเคยเล่าให้ฟังแล้ว เขาว่าเราตายแล้ว เรา อยู่ในภูเขาคคนเดียวเอาขนาดนั้นละ นี่มาสุดหมดแล้วเรียนจบหมด มหาวิทยาลัย ป่าเต็มหัวใจแล้ว ไม่มีอะไรสงสัยแล้วในโลกอันนี้ว่่างั้น เพราะมันตายแล้วจะไม่ กลับมาอีก บอกให้ตรง ๆ อย่างนี้เลย เพราะฉะนั้นจึงมีความเมตตามากต่อโลกต่อ สงสาร ใครฟังคำไหนให้คิดให้ดีนะ เราพูดเราไม่ได้พูดเพื่อความโอ้อวด พูดด้วยความสงสารทั้งนั้น ให้โลกทั้งหลายได้คิดได้อ่านเรื่องเหล่านี้ละ เกิดตาย ๆ มากับ โลกนี้มากี่กัปกี่กัลป์แล้วถึงจะมาเรียนกันจบ อยมนุติมา ชาตีสุดท้าย ของเรา เขามั่นตรงเลย

การเทศน์เรื่อง เราไม่กลับมาเกิดอีกแล้ว เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2542 ณ วัดป่าสุทธาวาส จังหวัดสกลนคร ความว่า

...นี้ได้ประกาศผลที่ได้มาฟังฟังพี่น้องทั้งหลาย บำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่ตัวเอง ได้ถึงที่จุดหมายปลายทางขั้นที่ว่า เราไม่กลับมาเกิดอีกแล้ว ตั้งแต่ขณะที่กิเลสเชื้อ แห่งภพได้แก่ อวิชชา ฟังทลายลงจากหัวใจบนวัดดอยธรรมเจดีย์นั้น วันนั้นเป็นวัน ตัดสินกับภพกับชาติที่เคยเกิดแก่เจ็บตายมากี่กัปกี่กัลป์ เราตายทับเขา เขาตายทับ เรา ทับถมกันมาตลอดก็กัปกี่กัลป์ ภพชาติของเราได้สิ้นสุดลงไปแล้วในคืนวันนั้น ยังเหลือแต่ร่างที่เห็นอยู่เวลานี้เท่านั้น พอถึงกาลของเขาขาดสะบั้นลงไปแล้วไม่มี เงื่อนสืบต่อที่จะเป็นภพเป็นชาติอีกต่อไป

การเทศน์เรื่อง เครื่องหมายความสิ้นกิเลส เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2545 ณ วัดป่าเขาน้อย จังหวัดบุรีรัมย์ ความว่า

...นี่ดูเป็นคดีตัวอย่างเอาเนี่ย (กำลังเผาศพท่านอ.สุวัจ) ไฟนี้มันจะส่งเปลวถึงขนาด ไหนมันก็ได้เหมือนไฟนรกนะ ผิดกันร้อยเท่าพันทวีทีเดียว ท่านจึงสอนให้ ระวังระวังให้มาก เวลายังไม่ถึงอันนั้นก็ให้รีบเสียตั้งแต่บัดนี้ ถ้าเรายังกล้าอยู่ก็เผา จริง ๆ นั้นแหละ นี่ท่านสุวัจนี้เป็นพระ สุปฏิฯ อุษุฯ ญาเยฯ สามจีปิปฏิปโน โดยแท้ แล้ว นี่อัฐิของท่านเวลาเผาแล้วจะไม่เป็นอื่นจะกลายเป็นพระธาตุแน่นอน เป็น เครื่องหมายตีตราแห่งความสิ้นกิเลส เป็นพระอรหันต์ในสมัยปัจจุบัน สมัย พุทธกาล คือพระพุทธรูปเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ท่านเรียกว่าสำเร็จอรหันต์สมัย ปัจจุบันนี้ละ พระที่ท่านนิพพานหรือท่านล่วงไปแล้วนั้น อัฐิท่านกลายเป็นพระธาตุ จำนวนมากทีเดียว ดูเหมือน 10 กว่าองค์สมัยปัจจุบัน ซึ่งลี้ลับแล้วเป็นลูกศิษย์ หลวงปู่มั่นทั้งนั้น ได้ศึกษาอบรมกับหลวงปู่มั่นแล้วออกปฏิบัติจนกระทั่งชำระกิเลส สิ้นซากไปจากใจ ตายแล้วอัฐิกลายเป็นพระธาตุขึ้นมาให้โลกทั้งหลายได้เห็นใน สมัยปัจจุบัน นี่ละที่ว่ากิเลสมันขวางเหลือเกินนะกับธรรม มันเคยเป็นข้าศึกกับ ธรรมมาตั้งกัปตั้งกัลป์แล้ว เรื่องกับธรรมแล้วกิเลสเข้ากันไม่ได้เลย ผู้เสาะแสวงหา ธรรมได้ผลได้ประโยชน์มากน้อยเพียงไร มาพูดเรื่องธรรมสู่กันฟังอย่างนี้กิเลสมัน หาวว่าไอ้ว่าอวด ว่าปั้นหรือว่าอุตราหาเรื่องมาอวดโลกเขา นี่กิเลสกิเลสมันต้องมาตี ตอนนี้เลย

สรุปจุดแข็งและจุดอ่อนของหลวงตามหาบัว ปรากฏในตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1

จุดแข็งและจุดอ่อนของพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. มีทุนทางสังคม 1.1 การเป็นพระป่าและเป็นศิษย์พระ อาจารย์มั่น ภูริทัตโต 1.2 การได้รับความเคารพจากสถาบัน เบื้องสูง 1.3 การริเริ่มโครงการผ้าป่าช่วยชาติ ปรากฏการณ์กระแสความรักชาติ	1. มีความหลงเชื่อนายกฯ ทักษิณมากเกินไป 1.1 การยินยอมนายกฯ ทักษิณ 1.2 การใช้อั้วอดกิจการงานของนายกฯ ทักษิณ 1.3 การพึงพอใจนายกฯ ทักษิณจนออก นอกหน้า 1.4 การออกรับแทนและปกป้องนายกฯ ทักษิณในบางกรณี
2. มีความสามารถและความชำนาญในการ เทศน์	2. การใช้อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวในการเทศน์
3. มีอาวุธ	3. การอ้างหรือออกตัวบ่อยครั้ง อาทิ อ้าง เมตตาอ้างความบริสุทธิ์ใจ อ้างแหล่งที่มา ของสารเพื่อปกป้องตนเอง
4. ใช้เครื่องมือในการสื่อสารที่เหมาะสม	4. การอวดอ้างเรื่องนิพพาน
5. มีผู้นำเทศน์ของท่านไปขยายต่อหรือผลิต ซ้ำ	

ด้วยจุดเด่นของท่านดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้เกิดโอกาส (Opportunity) ในการเรียก
ความสนใจจากพุทธศาสนิกชน สานุศิษย์ ประชาชนทั่วไป นักการเมืองและสื่อมวลชน ทั้งในกรณี
การเผยแพร่พระพุทธานุศาสนแล้ว ยังทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมที่หลวงตามหาบัว
ริเริ่มขึ้น ได้รับการตอบสนอง กิจกรรมที่เห็นเป็นรูปธรรมและก่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ก็คือโครง
การผ้าป่าช่วยชาติ ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างงดงาม สามารถระดมเงินบริจาคมอบให้แก่รัฐบาล
เป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2547 ตามเจตนารมณ์ แม้ในช่วงเศรษฐกิจถดถอย กำลัง
ซึ่ลดลง สินค้าขายไม่ออก ประชาชนมีรายได้คงที่ ประชาชนอยู่อย่างกระหืดกระห่ม แต่ด้วย
ความเชื่อถือศรัทธาในตัวและแนวทางกู้ชาติของหลวงตามหาบัว ทำให้ประชาชนร่วมบริจาคทั้งที่
อยู่ในภาวะความขัดสนเงินทอง

และจากจุดด้อยของหลวงตามหาบัว ไม่ว่าจะเป็นความหลงเชื่อนายกฯ ทักษิณมาก
(ยินยอม ใช้อั้วอด พึ่งพอใจ ออกรับแทน ปกป้อง) การใช้อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวในการเทศน์ การอ้าง
หรือออกตัวบ่อยครั้ง เพื่อปกป้องนายกฯ ทักษิณและการอวดอ้างนิพพานของตัวหลวงตามหาบัว

เอง ดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้เกิดข้อจำกัด (threaten) อันเป็นเสมือนสัญญาณบอกเหตุที่จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือศรัทธาต่อตัวของหลวงตามหาบัว ผู้คนสงสัยและมีคำถามว่าเหมาะสมหรือไม่ที่พระสงฆ์หรือฆราวาสจะกล่าวว่าตนนั้นหลุดพ้นและจะไม่กลับมาเกิดอีก อย่างไรก็ตามอาจเป็นเพราะหลวงตามหาบัวมีความเชื่อมั่นว่า ท่านได้ศึกษาธรรมจากพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ซึ่งถือว่าเป็นสุดยอดของพระสงฆ์ ทำให้ท่านเข้าใจในมรรคผลนิพพาน จึงได้มูมานะศึกษาธรรมจนประจักษ์กับตนว่าท่านได้ตัดกิเลสและถึงวิมุตติหลุดพ้น และสามารถเป็นอย่างนั้นได้จริง ๆ เช่นเดียวกับพระสงฆ์ในสมัยปัจจุบันซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นลูกศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโตทั้งสิ้น

นอกจากนั้นหลวงตามหาบัวยังได้เทศน์ว่าอัฐิของลูกศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ได้กลายเป็นพระธาตุอีกด้วย ปรากฏในเทศน์เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2545 ความว่า

...สมัยปัจจุบันนี้ พระที่ท่านนิพพานหรือท่านล่วงไปแล้วนั้น อัฐิท่านกลายเป็นพระธาตุจำนวนมากทีเดียว ดูเหมือน 10 กว่าองค์สมัยปัจจุบัน ซึ่งล้วนแล้วเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น ได้ศึกษาอบรมกับหลวงปู่มั่นแล้วออกปฏิบัติจนกระทั่งชำระกิเลสสิ้นซากไปจากใจ ตายแล้วอัฐิกลายเป็นพระธาตุขึ้นมาให้โลกทั้งหลายได้เห็นในสมัยปัจจุบัน

เครือข่ายสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดรายการเทศน์ของหลวงตามหาบัว ปัจจุบันมีการถ่ายทอดรายการเทศน์ของหลวงตาในกทม. 3 สถานี ในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง 13 สถานี สถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 11 และเคเบิลทีวีอีก 6 สถานี ปรากฏในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

รายชื่อสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดการเทศน์ของหลวงตามหาบัว

สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์	เวลา
รายการวิทยุ 13 สถานีใน อุดรและใกล้เคียง และ 3 สถานีในกทม. :	
กทม.	
FM 103.25 (ใหม่)	เวลา 07.30-22.00 น. (ทุกวัน)
AM 945	เวลา 08.30-09.00 น. (จ-ศ)
AM 1350	เวลา 17.00-18.00 น. (จ-ศ)
ยานเกราะ AM 684	เวลา 20.30 -20.40 น. (จ-ศ)
ทร 2.AM 747	เวลา 22.00-22.30 น. (ศ-ส-อา)
สวท.อุดรธานี FM 93.75	เวลา 06.00-06.30 น. และ 09.00 -09.15 น. (ส)
ส.ส.ส. AM 774	เวลา 20.30-21.00 น. (จ- ส)
สสวท.FM 105.75	เวลา 19.30-20.00 น. (อา)
ทอ 09 .AM 1062	เวลา 08.00-08.30 น. (จ-ศ)
สสทบ.AM 1269	เวลา 08.00-08.10 น. (จ-ศ) และ เวลา 21.00-21.30 (อ)
สวท.หนองคาย FM 90.50	เวลา 05.00-06.00 น. (อา)
ทอ.09 FM 104	เวลา 19.30-20.00 น. (ส-อา)
ตชด. FM 100.25	เวลา 05.00-05.30 น. (จ-อา)
วปถ 7 AM 1233	เวลา 03.45-04.15 น. (จ-อา)
อสมท. FM 91.50	เวลา 13.00-14.00 น. (อา)
1 ปณ. FM 99.00	เวลา 04.30-05.00 น. (จ-อา) และ เวลา 09.00-09.15 น. (จ-อา)
สถานีโทรทัศน์	
เมืองเลย เคเบิล เน็ตเวิร์ค (MTV) (ใหม่)	17.00-18.00 น. ทุกวัน
อุดรเคเบิลทีวี (UTV) สาขาอำเภอเมือง (ใหม่)	17.00-18.00 น. ทุกวัน
อุดรเคเบิลทีวีสาขากุมภวาปีและสาขาบ้านดุง (ใหม่)	17.00-18.00 น. ทุกวันเสาร์-อาทิตย์

ตารางที่ 4.2

รายชื่อสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดการเทศน์ของหลวงตามหาบัว

สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์	เวลา
MT Cable TV จ.กาฬสินธุ์ ช่อง 1	6.00 - 7.00 น. (มีกรรมเทศนาหลวงตาทุกวัน)
กมลเคเบิลทีวี จ.ร้อยเอ็ดทางช่อง17 (ช่องข่าวร้อยเอ็ด)	ทุกวันพุธ, เสาร์และอาทิตย์ ในเวลา 5.00 น., 9.30 น., 15.00 น. และ 21.00 น.
เคเบิลทีวีมหาสารคามช่อง 2	6.00 - 7.00 น. (มีกรรมเทศนาหลวงตาทุกวัน)
ช่อง 3	หลังข่าวในพระราชสำนัก
ช่อง 11	หลังรายการกรรองสถานการณ (พุธ, พฤหัสบดี, ศุกร์)
ช่อง 5 ในรายการ "ช่อง 5 ภาษารวม" ออกอากาศทั่วโลกผ่านระบบดาวเทียม ทุกวันอาทิตย์	<ul style="list-style-type: none"> - ยุโรป เวลา 08.50-09.10 และ 15.15-15.35 น. - ออสเตรเลีย (ตะวันออก) เวลา 16.55-17.15 และ 00.15-00.35 น. - อเมริกา (ตะวันตก) เวลา 21.50-22.10 และ 06.15-06.35 น. - อเมริกา (ตะวันออก) เวลา 00.15-00.35 และ 09.15-09.35 น. - ประเทศไทย เวลา 13.15-13.35 และ 21.15-21.35 น. ฯลฯ

หมายเหตุ: มีรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก

ผู้รับสาร (receiver) ของหลวงตามหาบัว

ในช่วงการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของหลวงตามหาบัว ระหว่าง พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจและวิกฤติทางการเมือง ประชาชนผู้รับสารทุกชนชั้นตั้งแต่ระดับรากหญ้าไปจนถึงระดับนายทุน ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับล่างจนถึงระดับสูง ได้รับผลกระทบจากพิษเศรษฐกิจมากบ้างน้อยบ้าง สภาพเศรษฐกิจสังคมในบ้านเมืองซบเซา ประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้รายวัน หรือมีรายได้ประจำรายเดือน ต่างได้รับความเดือดร้อนจากค่าครองชีพที่สูงกว่ารายได้ มากไปกว่านั้น บางคนประสบปัญหาการถูกเลิกจ้าง ประชาชนเกิดความรู้สึกหวาดกลัวที่จะต้องเผชิญความยากลำบาก

ในการครองชีพ รวมไปถึงความเปราะบางในการแก้ปัญหาของรัฐบาล หลวงตามหาบัว ได้ออกมา แสดงความรู้สึกและให้ข่าวสารแก่พี่น้องประชาชน พุทธศาสนิกชน ด้วยการประกาศที่จะเข้ามา ช่วยบ้านเมืองในการระดมเงินสำรองระหว่างประเทศ เริ่มจากการตั้งกองผ้าป่า จำนวน 84,000 กอง เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2541 โครงการผ้าป่าช่วยชาติ ก็ได้บังเกิดขึ้นนับแต่นั้น และได้รับการตอบรับ เป็นอย่างดี จากพุทธศาสนิกชน ประชาชนทุกหมู่เหล่าทุกชนชั้น ต่อเนื่องจนถึง พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็น ปีสิ้นสุดโครงการ จำนวนเงินและทองคำที่พุทธศาสนิกชน ร่วมบริจาคได้ตามเป้า กล่าวคือ โครงการ ผ้าป่าช่วยชาติของหลวงตามหาบัว สามารถรับบริจาคเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐและทองคำ เกินเป้าที่ วางไว้ กล่าวคือ เป้าหมายที่วางไว้ คือ สกุลดอลลาร์สหรัฐ จำนวน 10 ล้านเหรียญสหรัฐ และทองคำ จำนวน 10 ตัน (10,000 กิโลกรัม) แสดงว่าการเทศน์ของท่านได้รับการรับฟังจากผู้รับสารทุกชั้น ทางเศรษฐกิจสังคม ผู้รับสารได้รับทราบสถานะทางเศรษฐกิจของบ้านเมือง ได้รับทราบความจำเป็นในการระดมเงินและทองคำเพื่อนำไปเป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ผู้รับสารมีความรัก ชาติบ้านเมืองและปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือประเทศชาติ จึงพร้อมใจกันจัดกิจกรรม ทอดผ้าป่าช่วยชาติและร่วมบริจาคตามกำลัง จึงสอดคล้องกันที่ว่าเทศน์ของหลวงตามหาบัวได้ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองและก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมือนกันในหมู่ ผู้รับสารเริ่มจากการให้ข้อมูลแก่ผู้รับสาร

หลวงตามหาบัวเทศน์เรื่องหนี้สินของบ้านเมือง เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2540 ความว่า

...เมืองไทยเราจะจมเพราะความติดหนี้ติดสินพระรุงพระรัง หน่วยราชการต่าง ๆ ก็ เป็นหนี้เป็นสินกันพระรุงพระรัง เกี้ยวโยงกันไปหมด เหมือนตาข่ายครอบเมืองไทยเรา เรื่องหนี้เรื่องสินมันครอบโลกนั่นแหละ แต่เรามาพูดวงในเมืองไทยเรา นี่มันเป็นตา ข่ายอยู่นี่ หนี้สินพระรุงพระรังต่อประเทศแล้วยังไม่แล้ว ยังต่อพวกเพื่อนฝูง พวกวง ราชการงานเมืองทั่วประเทศไทย ระโยงระยางอย่างนี้ มันเป็นตาข่ายไปหมด กอง ทุกซุ้จึงเต็มไปหมดเลย ที่นี้เราจะกู้ตาข่ายใหญ่ ๆ ที่ครอบหัวเมืองไทยเรานั้นออก เราคิดว่าอย่างนั้น ถ้ายังมีเหลืออยู่ตัวหนึ่งสองตัวในเมืองไทยเราช่างหัวมัน ให้ใช้ กันเอง เราใช้แต่ส่วนใหญให้ส่วนย่อยให้ใช้กันเอง....คำว่าติดหนี้ ทุกคนก็ติดหนี้ ด้วยกันหมดไม่ใช่ติดหนี้แต่รัฐบาล รัฐบาลเป็นหลักของชาตินี้ละ เป็นต้นเป็นลำ ของชาติ เกี้ยวโยงกันไปหมดเลย ก็เรียกว่าติดด้วยกันหมด แม้แต่หลวงตาบัวก็ต้อง ติดกับเขาเพราะหลวงตาบัวก็เป็นคนไทย ก็ต้องติดกับเขา เพราะฉะนั้นหลวงตาบัว จึงต้องคืนซี ให้พากันพิจารณาไว้นะทุกคน ไม่นานคงได้พบผู้ใหญ่ละ ปรีक्षाหารือ กันเรื่องนี้ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เรื่องชาติไทยเราเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องศักดิ์ศรี มากด้วย ศักดิ์ศรีเต็มเมืองไทยเรา...เราจะยอมปล่อยอย่างนี้ไม่ได้ทั้ง ๆ ที่เราพอคิด

กันได้อยู่ เราหาเราเพื่อเราเองไม่ได้ไปไหน คิดหนึ่งเขาเราก็ใช้หนึ่งเขา มันเป็นเรื่องของเราจะเป็นไรไป คิดเขาเท่าไรก็ให้เขาเท่านั้น เราก็เป็นตัวของเราเต็มตัว ๆ ไม่มีอะไรเสียหายพิจารณาแล้ว นอกจากจะประกาศศักดิ์ศรีดั่งงามของเมืองไทยเราให้เด่นแก่ประเทศอื่นอีกด้วยเข้าไป ดีไม่ดีเขาอาจเอาเราเป็นตัวอย่าง เอาตัวอย่างเมืองไทยเรา...เราต้องคิดช่วยกันซิ เราเป็นคนไทยด้วยกันทุกคน ๆ หนักก็หนักด้วยกัน เบาก็เบาด้วยกัน ถ้าถูกตำหนิก็ถูกตำหนิด้วยกัน ชมก็ชมด้วยกันทั่วเมืองไทยนั่นแหละ แต่นี้ไม่มีอะไรที่เป็นข้อตำหนิ เราคิดเรียบร้อยแล้วไม่มี มีแต่ความศักดิ์ศรีดั่งงามของเมืองไทยเรา แน่นหนาฝาคั่งไปอีก ศักดิ์ศรีดั่งงามไปอีกเพิ่มอีก ไม่มีอะไรเสียหาย

หลวงตามหาบัวได้เทศน์ชี้ให้เห็นถึงความต้องการที่จะระดมเงินดอลลาร์ ในการเทศน์เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2541 เรื่อง “ดวงชะตาประเทศไทย” ความว่า

...เป็นหนี้สำคัญมาก เพราะฉะนั้นเราถึงหมุนอันนี้ก่อน ให้ดอลลาร์ได้มากก่อนพอสมควรแล้วที่นี้ให้เงินสดนี้เดินตามหลัง พวกอะไรที่เขาจะบริจาค เช่น ทองคำอะไร ๆ นี้จะเป็นอะไรก็แล้วแต่นะ นอกจากดอลลาร์แล้วเราจะรับพร้อมกันกับบวาระหลังนี้ รอไว้ก่อน เวลานี้กำลังเริ่มให้ดอลลาร์ออกหน้าก่อน ก็เพิ่งเปิดมาได้เดือนกว่า เพิ่งรับนะ ที่เปิดคือเขาเอาดอลลาร์มาบริจาคเรา เอามาถวายเรา เราก็เลยเอาดอลลาร์นั้นเป็นปฐมฤกษ์เลย นี้ ได้ดอลลาร์แล้ว ที่นี้จะรับดอลลาร์ตั้งแต่นี้ต่อไป เลยรับตั้งแต่วันนั้นมา ดูเหมือนเป็นวันที่ 31 มกราคม หรือว่าไงเราลืมเสียแล้ว แต่สิ้นเดือนละ นายตำรวจมาที่นี้ บวชแล้วว่าจะมาพักภาวนาที่นี้สักชั่วระยะหนึ่ง มาที่นี้แล้วเอาดอลลาร์มาถวาย ดูเหมือน 2,000 หรือ 2, 500 เราก็เลยเอานั้นเป็นปฐมฤกษ์ ตั้งแต่วันนั้นแหละ เรื่อยมา ก็ได้สักเดือนกว่าแล้วมั้ง เราเพิ่งพูดธรรมดานี้ ยังไม่ได้เปิดเต็มที เราพูดธรรมดา ก็ได้มาเรื่อย ๆ อย่างนี้ละ....ชะตาของเมืองไทยเราคืออยู่อย่างนี้ละ นี่คือชะตาของเมืองไทยเรา ดวงชะตาของเมืองไทยเรามีหลวงตาเป็นผู้นำ นำดวงชะตา เรานำชะตาของประเทศไทยเรา เราจึงได้พูดให้บรรดาลูกศิษย์ฟังว่ามันมีอยู่ 3 จุด จุดหนึ่ง ชะตาของประเทศไทย จุดที่สอง ชะตาของหลวงตาบัว จุดที่สาม ชะตาของลูกศิษย์หลวงตาบัวทั้งหมด

หลวงตามหาบัวเทศน์ให้ผู้คนทราบที่ท่านทำกิจกรรมผ้าป่าอย่างเอาจริงเอาจัง ปราภฏในเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2541 เรื่อง “สนามนี้รับรองความปลอดภัย” ความว่า

...ทำเราไม่ได้ทำเล่น ๆ ทำด้วยความสละชีวิตจิตใจทุกอย่างเพื่อชาติ เราไม่ทำเล่น เพราะฉะนั้นการรับบริจาคจึงเข้มงวดกวดขันมาก เราบวชมาไม่เคยสนใจกับเงิน

กับทองเหล่านี้ แต่คราวนี้ได้สนใจอย่างเต็มที่แล้ว หันหน้าจากกรรมเข้ามาสู่โลกก็ได้ มาช่วยโลก แล้วหายใจเป็นเงินเป็นทองไปหมดเดี๋ยวนี้ ไม่ได้เป็นกรรมนะ หายใจไม่ได้เป็นกรรม นอกจากเมตตากรมเท่านั้น นอกนั้นหายใจเป็นเงินเป็นทองไปหมดเลย ชาติบ้านเมืองของเราจะล่มจม ให้ต่างคนต่างช่วยกันเต็มเม็ดเต็มหน่วยนะ อย่างน้อยหน้าประเทศต่าง ๆ เขา ประเทศไทยเราเคยเป็นอิสระเสรีมานานนาน ตั้งแต่ไหนแต่ไรไม่เคยเป็นน้อยผู้ใดทั้งนั้นแหละ เพราะฉะนั้นเวลานี้บ้านเมืองของเรากำลังอยู่ในวิกฤตการณ์ ที่ล่อแหลมต่อความล่มจม จึงพากันช่วยยกขึ้น ๆ ทุกคน ยังไงก็ต้องขึ้น...ช่วยโลกด้วยความอิมพอกของเราทุกอย่างแล้ว เราไม่ได้ช่วยโลกด้วยความหิวโหย พอที่จะแบ่งสันปันส่วนเอาจากสมบัติทั้งหลายที่มาบริจาคเพื่อชาติคราวนี้ แม้แต่สตางค์หนึ่งเราไม่สนใจ เราไม่เกี่ยวข้อง เม็ดหินเม็ดทราย ไม่มีในหัวใจเรา เรื่องความหิวโหยเหล่านี้ไม่มี เราช่วยโลกด้วยความอิมพอกทุกอย่างแล้ว คำว่าความรั่วไหลแตกซิมจึงไม่มี บริสุทธิล้วน ๆ เลย เพราะฉะนั้นจึงต้องได้เข้มงวดกวดขัน ให้ระมัดระวัง สิ่งที่จะมาทำให้รั่วไหลแตกซิมและทำลายมีเยอะเวลานี้กำลังก่อตัวขึ้นในสถานที่ต่าง ๆ จึงได้ประกาศให้ทราบเอาไว้ ไม่อย่างนั้นฉิบหายด้วยพวกนี้จริง ๆ ที่ชี้แจงให้ทราบนี้หวังว่าพี่น้องทั้งหลายคงเข้าใจแล้ว เรื่องทุกสิ่งทุกอย่างที่เราบำเพ็ญเพื่อชาติของเรา ซึ่งจะมีอันตรารอบด้านนี้ ได้อธิบายให้ฟังแล้ว พากันทำความเข้าใจเอาไว้ เวลาเหตุการณ์มันเจอเข้ามาเราจะได้อู้ซัด แล้วรักษาตัวได้ทันทีไม่เป็นอันตราราย สมบัติของเราปลอดภัย

หลวงตามหาบัวได้ชี้ให้เห็นว่าการเข้ามาช่วยประเทศชาติ นับเป็นกิจของสงฆ์และของประชาชน ปรากฏในการเทศน์เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2541 เรื่อง “กิจของสงฆ์” ความว่า

...นี่เวลาเมืองไทยของเราเดือดร้อน พระสงฆ์เราที่ให้เหมาะสมจริง ๆ เป็นที่เย็นใจแก่ประชาชนจริง ๆ แล้วก็ต้องได้เป็นแนวหน้า เป็นผู้นำ ช่วยประชาชนของเราให้ขึ้นจากหล่มลึก เพราะเป็นหัวใจของประชาชน พระเราไม่มีอะไรแหละ สมบัติเงินทองข้าวของอะไรเราไม่มี แต่เมตตากรมไม่มีใครเกินพระ ตามหลักพุทธศาสนาเป็นมาอย่างนั้น นี่แหละแหล่งแห่งแม่น้ำให้ความร่มเย็นแก่โลกคือแหล่งแห่งเมตตากรม ให้ความร่มเย็นแก่โลกเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ เราไม่มีอะไรเราก็มีเมตตากรมเฉลี่ยเผื่อแผ่ไปด้วยความเมตตาสงสาร แนะนำสั่งสอนให้ทั่วถึงกัน อันใดที่จะเป็นสาระแก่นสารแก่ชาติไทยของเรา แก่ญาติมิตรเพื่อนฝูงของเราแล้ว ให้ต่างคนต่างชวนช่วยช่วยกัน นี้เรียกว่าเป็นกิจของสงฆ์โดยตรง...เพราะความประหัยด ความมัธยัสต์ นี่เป็นรากฐานสำคัญที่จะเชิดชูเมืองไทยของเรา ให้แน่นหนามั่นคงขึ้นไป

ได้โดยลำดับ ความสُرุ่มสُر่ายเป็นการทำลายชาติไทยเรา ให้ต่างคนต่างประหยัด
 ทุกคน ๆ 62 ล้านคน ต่างคนต่างประหยัดประจำวัน ๆ จนกลายเป็นนิสัยของชาติ
 ไทยเรา เป็นชาติที่ประหยัดแล้วชาติไทยไม่ต้องบอก จะมีความแน่นอนหมั่นคงขึ้น
 โดยลำดับ นี่เป็นรากฐานสำคัญ เรียกว่ารักษาต้นเหตุ อันนี้ละต้นเหตุสำคัญที่จะ
 ทำให้บ้านเมืองล่มจมและฟื้นฟูได้เพราะอันนี้...ถ้าสُرุ่มสُر่ายก็เป็นการทำลายทันที
 ถ้าต่างคนต่างประหยัด ทุกสิ่งทุกอย่างประหยัด รู้เนื้อรู้ตัวเสมอ การจับจ่ายใช้สอย
 ทุกสิ่งทุกอย่าง การอยู่การกินการใช้การสอยการสังการเสียอะไรมาจากบ้านใด
 เมืองใดก็ตาม ให้พากันพิจารณาพิจารณา ก่อน อย่าเห็นแก่สิ่งมาฟุ้งเพื่ออวดกันเฉย ๆ
 หมั่นอดความจนอดความทุกข์กันต่างหากนี่นะ ถ้าทางโน้นชนมา ทางนี้ชนมา
 ทางโน้นตื่น ทางนี้ตื่น ตื่นลมตื่นแล้ง ชนเข้ามา ๆ เผาบ้านเผาเมืองเรา ด้วยของไม่
 เป็นประโยชน์อะไรเลย ให้ระวัง...นี่ละเรียกว่ารากฐานแห่งการบำรุงชาติไทยของ
 เรา ขึ้นอยู่กับความประหยัดมัธยัสถ์ รู้เนื้อรู้ตัว...หลักของชาติไทยของเรารวมอยู่ใน
 หัวใจแห่งคำที่ว่าชาติอย่างเดียวกันนี้หมดเลย ถ้าชาติจมนเราจมนหมดไม่มีใครเหลืออยู่ได้
 แหะละ เราต้องรักษาชาติด้วยการประหยัดมัธยัสถ์ ด้วยการบำรุงรักษาทุกด้านทุก
 ทางที่จะเป็นไปได้ แล้วเงินทองข้าวของก็จะค่อยหนุนเข้ามา ที่ควรจะไหลออกไปมาก
 ก็ไหลออกไปน้อย ไหลออกไปน้อยเรื่อย ๆ อะไรที่จะเป็นความเสียหายไหลเข้ามา ก็
 น้อยเข้ามาเรื่อย ๆ เพราะเราไม่ต้องรับเสียทุกอย่างดังที่เคยเป็นมา เลือกลง
 ด้วยดีแล้ว นี่ละเป็นการประหยัด และเป็นการเชิดชูเมืองไทยของเรา ต่างคนต่าง
 เชิดชู 62 ล้านคนนี่วันหนึ่งจะได้เงินสักกี่ล้านบาท พุ่เงินรายจ่ายของเราไปสักกี่
 ล้านบาท...วันนี้เท่านั้นล้านบาท วันนั้นเท่านั้นล้านบาท หลายล้านบาทต่อหลาย
 ล้านบาท หลายวันต่อหลายวันก็หนุนกันขึ้น ๆ เอง นี่เป็นการช่วยชาติไทยของเรา
 ให้พี่น้องทั้งหลายช่วยแนวนี้ ส่วนนี้เป็นการช่วยปลายเหตุ ที่เอามาช่วยกันนี้ เพราะ
 เวลานี้เราบกพร่องเดือดร้อนมาก ปัจจุบันนี้เราจึงมาช่วยอันนี้ให้พอพุงอยู่ได้แล้ว
 ก็หนุนต้นเหตุให้ดีขึ้นไป บำรุงขึ้นไป แล้วก็จะเจริญรุ่งเรืองขึ้นไปเรื่อย ๆ ให้พากัน
 จำเอานะทุกคน ๆ

หลวงตามหาบัวได้เทศน์ให้เห็นว่าท่านในฐานะผู้นำศาสนา ทำหน้าที่แนะนำให้ประชาชน
 ช่วยชาติ และแนะนำให้ประหยัดด้วยในสถานการณ์เศรษฐกิจในตอนนั้น ตัวอย่างเช่น

การเทศน์เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2541 เรื่อง “ชาติ..ศาสนาเท่านั้นที่จะนำได้” ความว่า
 เราเป็นผู้นำอยู่เวลานี้ เรานำด้วยความเสียสละชีวิตจิตใจทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่ออุ้ม
 ชาติไทยของเรา เรานำด้วยความเสียสละจริง ๆ ด้วยความเมตตาเต็มสัดเต็มส่วน

ไม่มีอะไรเสียหาย ที่จะช่วยอุ้มชาติไทยของเรา และนำด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม เต็มเปี่ยมด้วยไม่มีข้อลี้ลับ ไม่มีมลทิน เพราะไม่มีกิเลสตัวใดจะมาแฝงในการ ดำเนินของเรา เพราะเราดำเนินด้วยความบริสุทธิ์ใจ...จึงได้ประกาศเตือนพี่น้อง ชาวไทยของเรา ให้พากันตื่นเนื้อตื่นตัว เวลานี้ยังเป็นกาลอันควร เวลานี้กำลัง เหมาะสมที่เราจะต่างคนต่างตื่นเนื้อตื่นตัวช่วยชาติของเรา อย่างมัวถือนิติภูมิมานะ กีด ขวางเป็นอันตรายต่อชาติบ้านเมืองของเรา ด้วยความสำคัญมันหมายถึง ด้วยว่าตนมี อำนาจวาสนา ตนมียศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำ ตนมีความรู้ความฉลาดเหนือใคร ๆ เหล่านี้เป็นข้าศึกศัตรูต่อชาติบ้านเมืองอย่างยิ่ง เพราะเหตุไร...ให้ต่างคนต่าง ช่วยเหลือกันเวลานี้ ชาติไทยของเราจะขึ้นด้วยความรักชาติ ขึ้นด้วยความสามัคคี ขึ้นด้วยการเสียสละ ไม่ได้ขึ้นด้วยแบบอื่น ๆ อย่างใด ขึ้นด้วยธรรมขึ้นด้วยศาสนา จึงต้องให้พากันรวมกำลังน้ำใจต่อกัน อย่าถือถือก็ถือเหล่าถือพวกถือพ้อง ถือนิติ ภูมิมานะ มากีดมาขวางมาเป็นอันตรายต่อชาติบ้านเมืองของเรา ซึ่งเป็นทรัพย์มหา สมบัติทั้งชาตินี้ด้วย เราอย่าเอาเข้มางัดภูเขา เอาซุงมางัดภูเขา ถ้าไม่อยากจมทั้ง เป็น ต้องช่วยเหลือกันเต็มกำลังความสามารถ...การปรับปรุงตัวเองก็ประกาศให้ ทราบแล้วว่า ให้มีความประหยัดมัธยัสถ์ ทุกคน ๆ ให้มีความประหยัดมัธยัสถ์ อย่า พุ้งเฟ้อเห่อเหิมในการอยู่การกินการใช้การสอย ให้รู้จักประมาณ นี้ละรากฐานที่จะ เชิดชูเมืองไทยของเรา ให้แน่นหนามั่นคงและสงบสุขต่อไป แล้วรายบุคคลแต่ละ คน ๆ ให้มีศีลธรรมเข้าแทรกอยู่ในใจเสมอ อย่าวิ่งตามความโลภโดยไม่คำนึงถึง ความผิดถูกชั่วดี ความโกรธ ราคะตัณหา น้ำล้นฝั่ง ให้พากันระมัดระวัง ให้อยู่ในฝั่ง ในขอบในเขต สอนไปหมด เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นภัยทั้งนั้น ถ้ารักษาไม่ได้ ระวังไม่ ได้ เป็นไฟเผาตัว เป็นไฟเผาบ้านเผาเมืองไปหมด จึงต้องมีธรรมเป็นน้ำดับไฟ

ตั้งแต่เริ่มโครงการผ้าป่าช่วยชาติ หลวงตาบัวเทศน์ติดต่อกันเพื่อเชิญชวนประชาชนทุก หมู่เหล่า ให้ร่วมกิจกรรมทอดผ้าป่าช่วยชาติ การส่งสารโดยตรงไปผู้ฟังทุกกลุ่ม การขยายผลกิจกรรม จึงเป็นไปอย่างรวดเร็ว การเทศน์ ณ สถานที่ต่างกัน กลุ่มผู้ฟังก็ต่างกันไป ทำให้เทศน์ของหลวงตา มหาบัวเข้าถึงผู้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ พุทธบริษัท 4 (ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสิกา อุบาสิกา) ข้าราชการ ครู นักศึกษา พ่อค้า ลูกจ้าง พนักงาน เกษตรกร ทหาร ตำรวจ ฯลฯ ตัวอย่างการเทศน์ ในสถานที่ต่าง ๆ (นอกเหนือสถานที่ที่หลวงตาเทศน์เป็นประจำ คือ วัดป่าบ้านตาด จังหวัด อุดรธานี และสวนแสงธรรมกรุงเทพมหานคร) และผู้ฟังเทศน์หรือผู้รับสารที่แตกต่างกันไปตามสื่อ และสถานที่นำเสนอสารของหลวงตา เช่น

การเทศน์เมื่อ พ.ศ. 2541

- 13 พฤษภาคม ให้สัมภาษณ์กับนิตยสาร "ดิฉัน"
 1 กรกฎาคม ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 3 กรกฎาคม ที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
 5 กรกฎาคม ให้สัมภาษณ์ในรายการทไวไลท์โชว์ ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3
 6 กรกฎาคม ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
 21 พฤศจิกายน ที่วัดเขาน้อยสามผาน จังหวัดจันทบุรี
 14 ธันวาคม ที่โรงพยาบาลวชิรพยาบาล
 24 ธันวาคม ที่กระทรวงสาธารณสุข
 27 ธันวาคม ที่กองพันทหารราบที่ 7 จังหวัดระยอง

การเทศน์เมื่อ พ.ศ. 2542

- 9 กุมภาพันธ์ ที่ศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ
 11 กุมภาพันธ์ ที่โรงงานมะเขือเทศศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
 22 กุมภาพันธ์ ที่เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก
 30 มีนาคม ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 18 เมษายน ที่สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร
 20 เมษายน ที่สโมสรกรมชลประทาน
 22 เมษายน ที่หอประชุมคุรุสภา
 4 พฤษภาคม ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
 30 มิถุนายน ที่โรงเรียนป่าไม้แพร่ จังหวัดแพร่
 19 กันยายน ที่มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 23 ตุลาคม ที่ลานค้าขอนแก่นจตุจักร
 26 ธันวาคม ที่สนามกอล์ฟฟรตไฟ กรุงเทพมหานคร

การเทศน์เมื่อ พ.ศ. 2545

- 14 มกราคม ที่โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง จังหวัดอุดรธานี
 3 มีนาคม ที่โรงเรียนอนุบาลจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร
 26 มีนาคม ที่ศาลหลักเมืองปราจีนบุรี
 11 เมษายน ในรายการเหตุบ้านการเมือง ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3
 17 เมษายน ที่สนามมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก และที่กองทัพบกที่ 3
 12 กรกฎาคม ที่โรงเรียนวัดวชิรธรรมสาธิต กรุงเทพมหานคร

7 สิงหาคม	ที่กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร
18 ธันวาคม	ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
20 ธันวาคม	ที่โรงเรียนอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี
21 ธันวาคม	ที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร
25 ธันวาคม	ที่ซอฟต์แวร์ปาร์ค กรุงเทพมหานคร
27 ธันวาคม	ที่บริษัททีพีไอ จำกัด จังหวัดระยอง

การเทศน์เมื่อ พ.ศ. 2546

21 มกราคม	ที่มหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัดนครปฐม
9 กุมภาพันธ์	ที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น
9 มีนาคม	ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์
19 เมษายน	ที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร
21 เมษายน	ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
24 มิถุนายน	ที่โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
30 มิถุนายน	ที่บริษัทดับเบิลสตาร์อินดัสตรี จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ
1 กรกฎาคม	ที่กรมช่างอากาศ กรุงเทพมหานคร
22 สิงหาคม	ที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครฯ
25 สิงหาคม	ที่ศูนย์การค้าแฟชั่นไอส์แลนด์ กรุงเทพมหานคร

การเทศน์เมื่อ พ.ศ. 2547

5 กุมภาพันธ์	ที่โรงเรียนวิศวกรรมบริหารธุรกิจภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรี
11 เมษายน	ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเทศน์เมื่อ พ.ศ. 2548

9 เมษายน	ที่อาคารอิตัลไทยทาวเวอร์ฯ กรุงเทพมหานคร
31 สิงหาคม	ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดอุดรธานี

จากการติดตามการเทศน์ของหลวงตามหาบัว พบว่าสถานที่ที่ท่านเดินทางไปเทศน์ และสถานีวิทยุเครือข่าย 102 สถานี ครอบคลุม 63 จังหวัดในทุกภาคของประเทศ (อยู่ในภาค ผนวก) หากจะพิจารณาจากแผนที่ประเทศไทย สามารถแสดงให้เห็นได้ชัดเจน ปรากฏในภาพที่ 4.1 ดังนี้

ภาพที่ 4.1

เครือข่าย 102 สถานี ครอบคลุม 63 จังหวัดในทุกภาคของประเทศ

แหล่งที่มา (source) ของสารที่หลวงตามหาบัวนำมาเทศน์

จากการศึกษารูปแบบและกระบวนการการสื่อสารทางการเมืองของหลวงตามหาบัว ได้เกิดปรากฏการณ์ที่ทำให้เชื่อได้ว่า การเทศน์ของท่าน ได้ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อความรู้ ความคิด ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสาร จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และโดยเฉพาะท่านได้ทำหน้าที่เป็น แหล่งสารเอง ในฐานะของสื่อบุคคล และเป็นผู้กรองสาร และผู้นำความคิด ในการที่จะเลือกสารนำมาเสนอต่อผู้รับสาร ทำให้เกิดความสงสัยว่า เนื้อหาสารที่ท่านนำมาสื่อให้ผู้รับสารได้รับรู้ นั้น ท่านได้มาจากแหล่งใดบ้าง เมื่อนำเนื้อหาเทศน์ของท่านมาวิเคราะห์ ก็จะสามารถเข้าใจถึงแหล่งที่มาของสารว่าเนื้อหาสารมีที่มาจากที่ต่าง ๆ กัน ตัวอย่างเช่น

ในการเทศน์เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2544 ท่านเทศน์เรื่อง “หนูนคนดี” ความว่าคนดีถูก รังแก

...คนดีมาเล่าให้ฟัง เขาไม่ยอมทำ ทำไปก็ถูกพวกสกปรกไปคุมงานแล้ว หาอุบาย โยกย้าย และส่งลูกน้องไปแทน คนดีก็ไม่ยอมทำงาน พวกเขามีมาก นอกจากเหยียบฝังคนดีแล้ว ไม่มีใครกล้าแตะ อยู่ไปอย่างนั้นเหมือนเบ็ดเหมือนไก่ ให้เขากลืนกินไป...ก็คนดีเขามาเล่าให้ฟังอีกแหละ เขาหดหู่เขาไม่ยอมทำ ทำไปอะไรมีตั้งแต่พวกสกปรกกินกัน อำนาจบาตรหลวงมาอยู่กับพวกสกปรก ๆ มันใช้อำนาจของมัน ยิ่งเป็นผู้ใหญ่ตัวสกปรกใหญ่ มันจะส่งลูกน้องไปหาทำงานในแผนกสำคัญ ๆ ไปเป็นผู้ควบคุมการงานทุกอย่างเพื่อสกปรก ๆ มีแต่พวกนี้มันกลืนมันกินคนไหนดีมันหาอุบายพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงย้ายไปสู่อำนาจนั้น ๆ เอาเปรตเอาผีของมันมาแทน ๆ แล้วกินกันไปเรื่อย ๆ ดีไม่ดีเขี่ยออก ๆ เขามาเล่าให้ฟังอย่างนั้น จะผิดไปไหน แล้วผู้ที่ดีก็อดทนระอาใจไม่ยอมทำการทำงาน

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2544 ท่านเทศน์เรื่อง “นายกฯ ผู้ชนะหัวใจประชาชน” ความว่ามีแต่คนชมนายกฯ ทักซิธน์ว่าทำงานดี

...เวลานี้ใครก็ทราบแล้วว่า คุณทักซิธน์ เป็นนายกรัฐมนตรี แล้วก็อยู่ในสายตาและจิตใจของพี่น้องชาวไทยจะจ้องมองกันดูให้ทั่วหน้ากันด้วย ยกตัวอย่างเช่นเวลานี้ คุณทักซิธน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ใครก็ดู ๆ ควรชมก็ชม ตามีหุมีมาตั้งแต่วันเกิด ใจมีมาตั้งแต่วันเกิด ดูสิ่งที่ดีที่ชั่วเข้ามาสัมผัสสัมผัสพันธะไม่รู้ตัวชั่วได้อย่างไร ใจเป็นนักรู้เรื่องนี้มันจึงทราบเข้ามา ๆ ตั้งแต่คุณทักซิธน์ เป็นนายกรัฐมนตรีมานี้ประมาณ 3 เดือน เสียงชมเชยสรรเสริญมีเข้ามาทั่วหน้า ๆ เราเป็นจุดศูนย์กลางและเราเป็นธรรม เราจะต้องพูดตามหลักธรรมพูดอย่างอื่นไปไม่ได้

...บรรดาพี่น้องชาวไทยเราส่วนมากต่อมาก ที่เข้ามาผ่านจุดศูนย์กลางคือเรา ซึ่งเป็นผู้นำทางด้านศาสนาอีกด้วย มีแต่ความยกยอสรรเสริญ อยากให้ผู้นำอย่างนี้มีความจริงถาวรด้วย อายุ วัฒนธนะ สุขัง พลัง คืบหน้าขึ้นไป เพื่อจะได้นำชาติไทยของเราให้ขึ้นสู่ความสง่าผ่าเผย เวลานี้กำลังแบ่งบาน นี่ละชาติไทยเราพูด เราเอาคำพูดของชาติไทยมาพูด ไม่ได้เอาคำโกหกมาพูด เวลานี้ชาติไทยเรากำลังเริ่มจะแบ่งบานในหัวใจของพี่น้องชาวไทยเรา จากสายตาที่มองดูและได้ยินได้ฟังมา คุณทักษิณก็ตั้งหน้าตั้งตาทำเวลานี้ก็ทราบ นี่ก็เป็นลูกศิษย์ลูกหามาพูดให้เราฟัง...

...อันนี้เราก็ตราบ เป็นความจริงอะไรก็แล้วแต่ผู้มาเล่าให้ฟัง แต่ผู้ที่มาเล่าให้ฟังแน่ใจว่าไม่โกหกเรา คุณทักษิณสละเงินส่วนตัวออกไปช่วยชาติบ้านเมืองมีจำนวนเท่าไร ๆ ในวงราชการทราบดีกว่าเรา แล้วก็มาเล่าให้เราฟัง เราก็พูดตามนี้เอง นี่เราก็ไม่เคยเห็นที่นายกรัฐมนตรีเอาสมบัติส่วนตัว ไปแจกจ่ายช่วยเหลือพี่น้องชาวไทยผู้ทุกข์ผู้จน สถานที่จำเป็นอะไร ๆ นี้ เราได้ทราบมาอย่างนั้น หากว่าผิดก็ขออภัยด้วยเพราะเราไม่มีเจตนา เรื่องอย่างนี้เราได้ยินมาชัดเจนมาก คนทุกข์คนจนที่ไหนนี้ ไม่ได้มองดูแต่สูง ๆ นะ หามองดูคนจนนี้ถูกต้องกับคนที่จะทำดีแก่ตัวเองและชาติบ้านเมือง ที่ไหนต่ำต้องถมขึ้นพูนขึ้น

...จากบรรดาลูกศิษย์ผู้ใกล้ชิดติดพันกับเรื่องราวเหล่านี้มาพูดให้เราฟัง เราก็พูดให้ฟัง เราก็พอได้สรรเสริญไปด้วย เพราะเราหาคนดีอยู่แล้ว นี่ก็ได้ทราบเด่นชัดเวลานี้ คุณทักษิณรู้สึกว่าจะพูดแบบโลก เรียกว่าชนะหัวใจประชาชน คำว่าชนะนี้ชนะด้วยความดี คือคุณทักษิณนี้จึงหัวใจประชาชนที่หวังดีอยู่แล้วให้ดีเพิ่มขึ้นไป ตามเจตนาและความชวนชวายของคุณทักษิณที่มีเจตนาหวังดี แล้วชวนชวายเพื่อความดีต่อโลกอย่างแท้จริง นี่เราก็อนุโมทนาด้วย แล้วท่านผู้ใดจะเห็นชัดข้อข้องยังงกับสายธรรม

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2544 ท่านเทศน์เรื่อง “ขอให้รัฐบาลวินิจฉัยใหม่”
ความว่าการตั้งพระสังฆราชต้องถึงพร้อมด้วยวิญญูและคุณธรรม

...พระพุทธเจ้าไม่ได้บอกว่าอาวุโสอย่างเดียว อาวุโสถ้าไม่มีคุณธรรม อาวุโสก็ลดลงทันที เขาพูดกันว่านายกฯ อุ้มวิษณุ วิษณุเกาะนายกฯ เรื่องการให้สมเด็จพระราชาคณะอาวุโส ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช ขอให้รัฐบาลวินิจฉัยเสียใหม่ เพื่อแก้ข้อสงสัยของประชาชนในเรื่องนายกฯ อุ้มวิษณุ ตัวสร้างความสะดวกปรกในวงรัฐบาลแล้วด้วย เอนายกฯ มาเกาะไว้ พระพุทธเจ้าท่านตรัส อาวุโสกันแต่มีคุณ

ธรรม อาวุโสมีตามคุณธรรมของอาวุโส มันเต็มที่คุณธรรมตามมันแต่ ถ้าอาวุโสไม่มีคุณธรรมลดลงทันที

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 ท่านเทศน์เรื่อง “ชุกหุ่น” ความว่าใคร ๆ ก็ชุกหุ่นกันทั้งนั้น

... ใคร ๆ ก็ชุกหุ่นกันทั้งประเทศ ของนายกฯ ทักษิณ ก็เป็นธรรมดา พวกฟ้องมารวม ชวนกันทำโน่นทำนี่ รวมฟังกันไม่เห็นเสียหายอะไร กระเป๋าลึก กระเป๋าใหญ่ มีเจ้าของมารวมกัน หุ่น เรียกว่า รวมตัวกันมาอยู่จุดเดียวในบ้านในเรือน หุ่นของเรา ก็กระเป๋าคอ กระเป๋าแม่ กระเป๋าลูก มันคนละหุ่น ใครจะไปยุ่งเขาได้

ในการเทศน์เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2544 ท่านเทศน์เรื่อง “ทำเนียบทชุดโถม” ความว่า หลวงตามหาบัวอยากจะมีอบเงินบริจาคให้ใช้ในการซ่อมแซมทำเนียบรัฐบาล

...ได้ทราบมาว่าทำเนียบรัฐบาลทชุดโถม ถ้าไม่ทชุดโถมก็จะจุคนได้มากกว่านี้ หลวงตาพูดกับคนที่มาว่า ถ้าหากว่าทำเนียบรัฐบาลซึ่งเป็นหัวใจของชาติชำรุดทชุดโถม พอที่จะช่วยเหลือได้ขนาดไหน ปัจจัยที่นำมาถวายคราวนี้จะมอบให้ทางนี้ซ่อมแซมหมด หลวงตาบอกหนังสือพิมพ์ออกข่าวได้เลย แต่ท่านนายกฯ ท่านไม่รู้เรื่องอะไรด้วย จะโทษท่านไม่ได้ หลวงตาเสนอเอง ไปหาเรื่องท่านไม่ได้ คนทุกวันนี้ คอยที่จะทำลายกันตลอดเวลา

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2544 ท่านเทศน์เรื่อง “อย่าพองตัวของรัฐบาล” ความว่าขณะนี้ทั้งฆราวาสและพระสงฆ์ต่างก็เดือดร้อน

...หลวงตารู้สึกว่า เมืองไทยมีอำนาจมืด ครองบ้านครองเมือง พระก็เดือดร้อน อย่าว่าแต่ประชาชนเลย แต่ก่อนการตั้งสมเด็จพระสังฆราชเป็นพระราชอำนาจของพระเจ้าแผ่นดิน แต่เดี๋ยวนี้เอาพระราชอำนาจของท่านไปครอง ความมืดมิดปกคลุมจะทำให้รัฐบาลเป็นรัฐบาลอาภัพ เพราะมักใหญ่ใฝ่สูงเกินตัว ทราบว่าจะรูกันใหญ่ถึงขั้นจะเป็นประธานาธิบดี หลวงตาคิดตรงไหนที่เอาคำพูดเขามาพูด ถ้าเป็นอย่างนั้น แล้วจะเป็นรัฐบาลอาภัพฟังแล้วสลดใจ พูดเพียงเตือนรัฐบาลอย่าพองตัวเกินไปจะฟัง ผู้ใหญ่จะพาชาติเจริญ กลับจะสังหารชาติตัวเองถึงไปมองดูธรรมก็ค่อยเป็นค่อยไป มีแต่เรื่องปลอม ๆ เข้ามาแทรกทุกวันนี้ จะทำลายตัวเองเท่านั้น

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2547 ท่านเทศน์เรื่อง “ขอให้รัฐบาลวินิจฉัยใหม่” ความว่าเข่ากักันว่านายกฯ ทักษิณปกป้องนายวิษณุ เครืองาม

...เขาบอกว่านายกษ นี้คุ้มวิษณุว่าจันนะเวลานี้ เฉพาะภาคใต้คราวนี้เขาได้เบียดเข้า ไปจนกระทั่งถึงจุด ไม่มีที่จะไปแล้วนี้ เราเข้าใจเฉย ๆ ว่าไปเกาะนายกษ ให้นายกษ มาคุ้ม เมื่อนายกษ ขึ้นแล้วก็อำนาจใหญ่ อำนาจใหญ่มันอำนาจคุ้มกัน มันก็ไม่ใหญ่เหมือนกันนั่นแหละ เข้าใจไหม คุ้มกันก็เพื่อเทียบชาติเทียบศาสนาลงใน ขณะเดียวกันก็ได้ เข้าใจหรือศิลปะประชาชนชาวไทยจึงไม่ได้เชื่อนะคำนี้ ขอให้รัฐบาลวินิจฉัยใหม่จะเป็นการดีมาก เพื่อแก้ไขความสงสัยของประชาชนเขา เขาลงใน จุดที่ว่า นายกรัฐมนตรีนี้คุ้มคุณวิษณุว่าจันนะเวลานี้ ให้ไปพิจารณาให้ดีขึ้นนะ เอละเอาแค่นี้ละเราได้ยินมาแค่นี้

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2547 ท่านเทศน์เรื่อง “อำนาจปาเถื่อนครอบนายกษ ” ความว่าหลวงตามหาบัวเห็นด้วยกับหนังสือพิมพ์ว่าบ้านเมืองกำลังเดือดร้อน

...ที่หนังสือพิมพ์ออกนี้ขอกรรมเรียบร้อยแล้ว เราไม่มีที่ค้านหนังสือพิมพ์นี้ หนังสือพิมพ์นี้เดินตามแนวหลักความจริงของพุทธศาสนา ซึ่งถือธรรมเป็นหลักใหญ่ ถือธรรมเป็นอำนาจ ถือธรรมเป็นศักดิ์ศรีตั้งาม ถือธรรมเป็นความร่วมเย็นแก่โลกแก่ สงสาร ตรงกันข้ามพวกเหล่านี้เป็นพวกทำลายศาสนาทั้งนั้นที่ออกมาเวลานี้ มันกำลัง ยื้อแย่งแข่งชั่วคราวความลามกกัน เลวร้ายที่สุด เป็นมหาโจรใหญ่ขึ้นเวลานี้ พระสงฆ์ ไทยเรานี้แหละ ตัวใหญ่ ๆ ที่ออกชื่ออยู่เวลานี้ นิมหาโจรกำลังปล้นศาสนาเวลานี้ ให้พี่น้องทั้งหลายทราบเอาเราพูดตามหลักกรรมหลักวินัย อันนี้เป็นของปลอมทั้ง นั้นที่จะเข้ามาเหยียบย่ำทำลายพุทธศาสนาเวลานี้ ไม่มีขึ้นดีเลย เทียบกับหลักกรรม หลักวินัยแล้วเข้ากันไม่ได้ นอกจากกาฝากมหาภัยโดยถ่ายเดียวเท่านั้น นี่คือนอกกาฝาก มหาภัย กำลังลุกลามขึ้นมาเป็นมหาโจรปล้นชาติ ปล้นศาสนา พระมหากษัตริย์ จะ ให้ล่มจมไปด้วยกัน

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2547 ท่านเทศน์เรื่อง “อย่าพองตัวนะรัฐบาล” ความว่าหลวงตามหาบัวเตือนรัฐบาลอย่าหยิ่งผยอง

...นี่ละที่ว่าพวกมีดมืดปิดตา มันเข้ามาเหยียบย่ำ มีแต่อำนาจเสียด้วย มันลุกลาม เข้าไปหารัฐบาลหนุนอำนาจเหล่านี้ มันจะกลายเป็นรัฐบาลอาภัพไปนะ หนักเข้า ๆ รัฐบาลนี้มันจะเป็นรัฐบาลอาภัพ เพราะมักใหญ่ใฝ่สูงเกินเนื้อเกินตัว ได้ทราบว่ เดียวนี้จะเป็นประธานาธิบดี เราทราบว่าอย่างนั้น ตั้งหน้าตั้งตารุกกันใหญ่ ตั้งหน้า ตั้งตาจะขึ้นไปถึงประธานาธิบดี เขาพูดให้ฟังนี้เราก็ออย่างนี้ เราจะผิดที่ไหนเรา เอาคำพูดเขามาพูดเฉย ๆ ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วจะอาภัพ รัฐบาลไทยเรา ว่าจันเลย เราพูดขึ้นเลย เรายังช่วยโลกช่วยสงสารมาเต็มกำลัง ด้วยอำนาจแห่งธรรมทั้งนั้นที่

ช่วยโลก แล้วความสกปรกที่จะมาบีบบังคับนี้มันจะอาภัพหนา มันจะไม่เป็นไปตามใจหวังนะ เรายกจะอาภัพ ถ้าอาภัพจะใครก็รัฐบาลเป็นต้นจะอาภัพ ที่ตัวเก่ง ๆ มักเก่ง อี้อ่างนะซิ พองตัวขึ้นไปให้เท่าตัว อี้อ่างเท่าตัว วั้วคือธรรม ธรรมท่านจะเป็นอะไร แล้วอี้อ่างมันท้องจะระเบิดนะ พองเข้าไป ๆ ไม่รู้จักหนักจักเบา คีบคลานเข้าไปหมดเวลานี้ จะกินจะกลืนให้หมด เราฟังแล้วเราสลดสังเวช เพราะเราเป็นธรรมล้วน ๆ เราไม่เข้าข้างนั้นออกข้างนี้ ยึดที่นั่นยึดที่นี่เข้าไปเวลานี้ หนาแน่นมาก พวกเปรตพวกผี แล้วฟังว่ามันลามเข้าไปถึงรัฐบาล นี่เราได้ยินว่าอย่างนั้น ถ้ารัฐบาลเอนเอียงมาเป็นด้วยแล้วจะอาภัพนะเราบอก มักใหญ่ใฝ่สูงเกินไปแล้วจะอาภัพนะ มันจะไม่เป็นไปตามนั้น เลยกลายเป็นอี้อ่างกับวั้วไปนะ วั้วคือธรรม คือความจริง ธรรมท่านเหนือตลอดเวลา ใช้อี้อ่างพองไป ๆ เดียวท้องระเบิด เราจึงได้พูดเผด็จไว้ เตือนไว้เสมอ อย่าลุ่มลุ่มเกินไปนะ

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2548 ท่านเทศน์เรื่อง “หลักใหญ่คือผู้นำขอให้ดีเถอะ” ความว่าหลวงตามหาบัวเตือนประชาชน อย่าลุ่มลุ่มว่ารัฐบาลไหนทำให้บ้านเมืองเสียหาย

...เขาประกาศอย่างนี้ก็ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบ สรุปความเท่าที่อ่านมานี้ บ้านเมืองที่จะล่มจมคราวที่แล้วนั้น ล่มจมเพราะนี้เอง ชวน หลีกภัย เป็นนายกใช้ใหม่ เกี่ยวพันกัน มีแต่เรื่องที่จะเอาชาติบ้านเมืองเป็นตัวประกัน จมลงในทะเลหลวง ๆ เท่านั้น นี่เขาก็บอกไว้แล้วคราวนี้จะเลือกนายชวนอีกหรือ ประชาธิปัตย์อีกหรือ เขาอยากถามว่าอย่างนั้น ถ้าเลือกคราวนี้ก็ทำนายไว้ก่อนเลยว่าชาติไทยจมไม่สงสัย ก็มีเท่านั้นเอง ตามสรุปความนี้ละ ถ้ายกประชาธิปไตยขึ้นมา เรียกว่าซ้ำสองแล้วชาติไทยแหลกเลย ใครต้องการให้ชาติไทยแหลกหรือให้ชาติไทยฟื้นฟู ใครเป็นผู้ฟื้นฟูชาติไทยขึ้นมา คุณสมบัติมีมาน้อยเพียงไร เอามาเทียบ ความฟื้นฟูขึ้นกับความดีเพื่อความล่มจมนี้ แล้วให้คัดเลือกเอาตามที่เราเป็นเจ้าของของชาติด้วยกัน ด้วยความรอบคอบของทุกคนก็แล้วกันเราพูดนี้เป็นภาษาธรรม เจ็บแล้วให้เข็ดไม่เข็ดจม มีเท่านั้นเอง

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 ท่านเทศน์เรื่อง “เตือนรัฐบาลถ้าไม่อยากจม” ความว่าหลวงตามหาบัวเตือนรัฐบาลให้พิจารณาตนเองว่ากำลังทำผิด

...รัฐบาลแปลว่าผู้รักษาประเทศชาติ แปลออกแล้ว เดียวนี้มันจะเป็นผู้สังหารประเทศชาติเสียแล้วถ้าไม่รู้เนื้อรู้ตัว เป็นยังไงคุณทักษิณเราไม่รู้ตัวหรือยัง คำร้องทุกข์ของประชาชน เขาเสียอกเสียใจมาร้องทุกข์ หลวงตามหาบัวเป็นจุดศูนย์กลาง เขาเห็นว่าเป็นธรรมเขาก็มาร้องทุกข์ ๆ เวลานี้รัฐบาลของเราที่กำลังจะกลาย

เป็นรัฐบาลเพศฆราวาส ว่าอย่างนั้นนะ เป็นยังงั้รัฐบาลของเราไม่รู้ตัวแล้วยัง หรือ โธ่อาฟูฟ้าเป็นบ้าอำนาจอย่างนั้นหรือ อำนาจบาตรหลวงใหญ่โตป่า ๆ เกื่อน ๆ ใคร ไม่อยากฟังนะ หมาก็ไม่อยากฟังอย่ามาใช้ในวงประเทศไทยเรา ประเทศไทยไม่ใช่หมา หย่อนบัตรไม่ใช่หมาไปหย่อนบัตร คนแท้ ๆ ไปหย่อนบัตร หย่อนบัตรให้เป็น นายก็ให้เป็นคนพิเศษ ให้เขาเชื่อถือได้เขาถึงหย่อนบัตร ไม่ใช่หย่อนไปแล้วมากัด ตรงนั้นกินตรงนี้ ๆ เห็นแก่รวย เห็นแก่พรรคแก่พวก เห็นแก่ความร่ำรวย ๆ.ชาติไทยจะ ล่มจม ร่ำรวยแต่ตัวคนสองคนมีความหมายอะไร พิจารณาสิ เราอยู่กับโลกเขาแท้ ๆ ตั้งแต่หมาอยู่ในบ้านเขายังรักหมาเขา หมาก็รักเจ้าของ อันนี้ประชาชนราษฎรก็รัก เจ้ารักนายถ้าเจ้านายเป็นผู้ดี ถ้าเจ้านายเหลวแหลกแหวกแนวประชาชนราษฎร เขาก็ไม่รัก เขาเกลียดตั้งเวลานี้เขากำลังเกลียดรัฐบาลนะ ให้รัฐบาลทราบเสียนะ บัดนี้ รัฐบาลกำลังเหลวแหลกอยู่ในวงอำนาจป่าเถื่อนนั้นแหละ ชี้อาตมันชี้อาตมัน ไปหมด เราฟังไปทุกแง่ทุกมุม นี้พูดตามเรื่องที่เขามาแล้วให้ฟัง เขาไม่ได้มาโกหก เราเชื่อเจตนาของเขา เขาทนไม่ไหวเขาก็มาร้องเรียนเรา ถ้าจะไปร้องเรียนนั้นก็ จะไปกัดเขาอีกนะพวกอำนาจป่าเถื่อนนี้ เขาไปตำหนิยังงั้กัดเขาทันทีนะพวกยักษ์ พวกผีพวกเปรต นี้รัฐบาลเป็นเพศฆราวาสแล้วเวลานี้ เขากำลังว่ากันอย่างนี้ รัฐบาล จะแก้ตัวยังงั้ รัฐบาลรู้ใหม่ตัวเป็นผู้ทำผิดหยก ๆ นี้รู้ใหม่

ในการเทศน์ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2548 ท่านเทศน์เรื่อง “ไปฟ้องทำไมคุณสนธิ”
 ความว่าหลวงตามหาบัวบอกนายภฯ ทักซิณ ให้ฟ้องท่านจะเหมาะกว่า

...การโฆษณาหลวงตาบัววันเป็นความเสียหายอย่างไรบ้าง การเทศน์เป็นความเสียหาย อะไรบ้าง ทำไมถึงไปฟ้องคุณสนธิ ถ้าหลวงตาบัวเทศน์เป็นความเสียหายให้มา ฟ้องหลวงตาบัว มาทั้งทักซิณมาทั้งวิษณุมาเลย มาฟ้องหลวงตาบัว หลวงตาบัวไม่เคย ได้ติดคุกติดตะรางให้ได้ติดสักทีหนึ่ง แล้วถูกประหารชีวิตหลวงตาบัวจะเป็นคนที หนึ่ง ถูกประหารชีวิตเพื่อรองรับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าใจไหม ให้มา ฟ้องหลวงตาบัว หลวงตาบัวเป็นคนเทศน์ออกมาผิดที่ตรงไหนให้มาฟ้อง ถ้าไม่ผิด แล้วทั้งสองคนนี้เลยเทวทัตไปอีก ทักซิณกับวิษณุนี้เลยเทวทัต กำลังจะกลืนบ้าน กลืนเมืองกลืนชาติ กลืนศาสนาเวลานี้อยู่หยก ๆ คนทั้งประเทศนี้เป็นอาหารว่าง ของพวกสองสามคนกินโตะกัน ผิดหรือไม่ผิดเอาไปฟ้องอีก ถ้าหลวงตาบัวพูดผิด นะคนฟ้องร้องมาทั่วประเทศ หลวงตาบัวเป็นจุดศูนย์กลางทีเดียว ที่ฟังเสียงพื ่น้องชาวไทยทั้งหลายทั่วประเทศ นี้เราออกมาเพียงเอกเทศ ๆ เท่านั้นเอง หาเรื่อ งั้นเรื่องนี้มาเหยียบย่ำทำลายลูกของตนเอง คนทั้งชาติเป็นลูกของรัฐบาลไม่ใช่หรือ

รัฐบาลมันหมดปัญญาแล้วหรือจึงมาหาเอาพวกคนทั้งชาตินี้มากินโต๊ะกินเตียงกัน มันหาที่อยู่กินไม่ได้หรอก คำพูดออกมาคำไหนมีตั้งแต่คำที่จะทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ทั้งนั้น เอาธรรมจับเข้าไปเลย เอา มาฟ้อง ๆ หลวงตาบัว ธรรมนี้เป็นธรรมสอนโลกมานานแล้ว ความผิดถูกชั่วดีมีในโลกมานานแล้ว การพูดนี้พูดเรื่องอรรถเรื่องธรรมผิดที่ตรงไหน พิจารณาซิหาเรื่องนั้นเรื่องนี้ เป็นเจ้าอำนาจบาตรหลวง ที่ทราบนี้ก็เขาพูดมาว่าจะเป็นที่ประณานิบัติดี เขาบอกว่่างั้น นี้เขาบอกมาเราก็พูดตามคำเขาบอกเขาเล่าทั่วประเทศไทย ว่าอย่างนี้ละ ประณานิบัติคนนี้เสียดจัญไร เป็นมหาโจรมหาภัยต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นอย่างมากทีเดียว ใครไม่ได้ยินให้ฟังเสีย

ในการเทศน์แต่ละครั้งมีรูปแบบที่คละเคล้ากันไป ที่ทำให้เข้าใจว่าเนื้อหาเทศน์มาจากทั้งความคิดความรู้สึกของหลวงตามหาบัวเองและมาจากภายนอกผสมผสานกันไป จากวลีที่ท่านใช้ในเนื้อหาเทศน์ทำให้สามารถเข้าใจถึงแหล่งที่มาของสารได้ ได้แก่

หลวงตารู้สึกว่า...มีคนมาเล่าให้ฟัง...มีคนดีมาเล่าให้ฟัง...คนเล่าให้ฟังเชื่อว่าไม่โกหก...ลูกศิษย์ ผู้ใกล้ชิดเล่าให้ฟัง...ทุกคนรู้...เขาพูดกันว่า...ได้ทราบมาว่า...เราได้อินมาแค่นี้...เราทราบว่าอย่างนั้น... ผ่านเข้ามาที่หลวงตาเพราะหลวงตาเป็นศูนย์กลางของข่าวสาร...เขามาร้องทุกข์ เราเป็นศูนย์กลาง...คนฟ้องร้องมาทั่วประเทศ...ฟังเสียงพี่น้องทั่วประเทศ หลวงตาเป็นศูนย์กลาง...เราไม่ค่านหนังสือพิมพ์...เขาประกาศอย่างนี้ เท่าที่อ่านมานี้...หลวงตาผิดตรงไหนที่เอาคำพูดเขามาพูด...เราจะผิดที่ไหนเราเอาคำพูดเขามาพูดเฉย ๆ

ทำให้เห็นว่าการสื่อสารของหลวงตามหาบัวกับผู้รับสารมีรูปแบบที่เป็นปกติธรรมดา ที่คนทั่วไปสื่อสารกัน กล่าวคือการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ใครได้อินอะไรมาก็นำมาเล่าสู่กันฟัง ผสมกับแสดงความคิดเห็นส่วนตัวด้วย เมื่อมีทัศนคติตรงกันก็จะทำสารที่สื่อไปในทิศทางเดียวกัน